

SEANCE DU JEUDI 21 MAI 1981
VERGADERING VAN DONDERDAG 21 MEI 1981ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERING

SOMMAIRE:

CONGES:

Page 1487.

PROPOSITIONS DE LOI (Prise en considération):

Page 1487.

M. Bataille. — Proposition de loi relative à la dispense du test tuberculinique.*Orateurs:* M. Bertrand, Mme Pétry, M. le Président, M. le chevalier de Stexhe, p. 1487.

Renvoi en commission, p. 1488.

MM. Paque et Donnay. — Proposition de loi modifiant l'article 40 de la loi électorale communale.**MM. Renard et Dussart.** — Proposition de loi sur l'interruption de grossesse.**MM. Bataille et Coen.** — Proposition de loi modifiant l'article 69 de la loi électorale communale.**M. Storme.** — Proposition de loi modifiant l'article 1180 du Code judiciaire.**M. R. Gillet et consorts.** — Proposition de loi modifiant l'article 21 des lois portant statut des objecteurs de conscience, coordonnées le 20 février 1980.

PROJETS DE LOI (Discussion):

Projet de loi contenant le budget du ministère de l'Emploi et du Travail de l'année budgétaire 1981.

Projet de loi ajustant le budget du ministère de l'Emploi et du Travail de l'année budgétaire 1980.

Discussion générale. — *Orateurs:* MM. Egelmeers, rapporteur, Peeters, Van den Eynden, p. 1488.Projet de loi relatif à la souscription de la Belgique à l'augmentation générale du capital de la Banque internationale pour la Reconstruction et le Développement et à la contribution de la Belgique à la VIe reconstitution des ressources de l'Association internationale de Développement.

Discussion et vote des articles, p. 1493.

Projet de loi contenant le budget du ministère des Travaux publics de l'année budgétaire 1981.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1980-1981
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1980-1981

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 1487.

VOORSTELLEN VAN WET (Inoverwegingneming):

Bladzijde 1487.

De heer Bataille. — Voorstel van wet betreffende vrijstelling van de tuberculinetest.*Sprekers:* de heer Bertrand, mevrouw Pétry, de Voorzitter, ridder de Stexhe, blz. 1487.

Terugzending naar de commissie, blz. 1488.

De heren Paque en Donnay. — Voorstel van wet tot wijziging van artikel 40 van de gemeentekieswet.**De heren Renard en Dussart.** — Voorstel van wet betreffende de zwangerschapsafbreking.**De heren Bataille en Coen.** — Voorstel van wet tot wijziging van artikel 69 van de gemeentekieswet.**De heer Storme.** — Voorstel van wet tot wijziging van artikel 1180 van het Gerechtelijk Wetboek.**De heer R. Gillet c.s.** — Voorstel van wet tot wijziging van artikel 21 van de op 20 februari 1980 gecoördineerde wetten houdende het statuut van de gewetensbezwaarden.

ONTWERPEN VAN WET (Bespreking):

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid voor het begrotingsjaar 1981.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid voor het begrotingsjaar 1980.

Algemene bespreking. — *Sprekers:* de heren Egelmeers, rapporteur, Peeters, Van den Eynden, blz. 1488.Ontwerp van wet betreffende de inschrijving van België op de algemene kapitaalverhoging van de Internationale bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling en betreffende de bijdrage van België in de VIe wedersamenstelling van de middelen van de Internationale Ontwikkelingsassociatie.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 1493.

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Openbare Werken voor het begrotingsjaar 1981.

Discussion et vote des articles. — *Orateurs*: M. Neuray, M. Chabert, ministre des Travaux publics et des Réformes institutionnelles, MM. Hanin, Vanderpoorten, Van Ooteghem, le chevalier de Stexhe, p. 1494.

ORDRE DES TRAVAUX:

Orateurs: M. le Président, MM. Bertrand, Vanderpoorten, Lahaye, p. 1504.

PROJETS DE LOI (Vote):

Projet de loi contenant le budget du ministère des Travaux publics de l'année budgétaire 1981, p. 1505.

Orateurs: M. Hubin, M. Chabert, ministre des Travaux publics et des Réformes institutionnelles, MM. Van Ooteghem, Egelmeers, p. 1505.

Projet de loi relatif à la souscription de la Belgique à l'augmentation générale du capital de la Banque internationale pour la Reconstruction et le Développement et à la contribution de la Belgique à la VIe reconstitution des ressources de l'Association internationale de Développement, p. 1506.

QUESTION ORALE DE M. HUMBLET A M. BUSQUIN, MINISTRE DE L'INTERIEUR ET MINISTRE DE L'EDUCATION NATIONALE, SUR « LE NOUVEL ORGANIGRAMME DES SERVICES DE LA PROVINCE DE BRABANT »:

Orateurs: M. Humblet, M. Geens, ministre de la Communauté flamande et adjoint à l'Education nationale, p. 1507.

QUESTION ORALE DE MME DE LOORE-RAEYMAEKERS AU MINISTRE DE LA PREVOYANCE SOCIALE ET DE LA SANTE PUBLIQUE SUR « LA SITUATION DES NOUVEAUX DIPLOMES SANS EMPLOI »:

Orateurs: Mme De Loore-Raeymaekers, M. Dhoore, ministre de la Prévoyance sociale et de la Santé publique, p. 1507.

QUESTION ORALE DE M. DE BONDY AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES AFFAIRES ECONOMIQUES SUR « LA PART DEVOLUE A L'INDUSTRIE FLAMANDE LORS DU REMPLACEMENT DES AVIONS MIRAGE »:

Orateurs: M. De Bondt, Mme De Pauw-Deveen, secrétaire d'Etat à la Région bruxelloise, adjoint au ministre de la Région bruxelloise, p. 1507.

PROPOSITION (Dépôt):

Page 1508.

M. Neuray. — Proposition de révision de l'article 26 de la Constitution.

Beraadslaging en stemming over de artikelen. — *Sprekers*: de heer Neuray, de heer Chabert, minister van Openbare Werken en Institutionele Hervormingen, de heren Hanin, Vanderpoorten, Van Ooteghem, ridder de Stexhe, blz. 1494.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN:

Sprekers: de Voorzitter, de heren Bertrand, Vanderpoorten en Lahaye, blz. 1504.

ONTWERPEN VAN WET (Stemming):

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Openbare Werken voor het begrotingsjaar 1981, blz. 1505.

Sprekers: de heer Hubin, de heer Chabert, minister van Openbare Werken en Institutionele Hervormingen, de heer Van Ooteghem, de heer Egelmeers, blz. 1505.

Ontwerp van wet betreffende de inschrijving van België op de algemene kapitaalverhoging van de Internationale Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling en betreffende de bijdrage van België in de VIe wedersamenstelling van de middelen van de Internationale Ontwikkelingsassociatie, blz. 1506.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER HUMBLET AAN DE HEER BUSQUIN, MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN MINISTER VAN NATIONALE OPVOEDING, OVER « HET NIEUWE ORGANIGRAM VAN DE DIENSTEN VAN DE PROVINCE BRABANT »:

Sprekers: de heer Humblet, de heer Geens, minister van de Vlaamse Gemeenschap en adjunct voor Nationale Opvoeding, blz. 1507.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW DE LOORE-RAEYMAEKERS AAN DE MINISTER VAN SOCIALE VOORZORG EN VOLKSGEZONDHEID OVER « DE TOESTAND VAN DE WERKLOZE SCHOOLVERLATERS »:

Sprekers: mevrouw De Loore-Raeymaekers, de heer Dhoore, minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid, blz. 1507.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DE BONDY AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN OVER « HET AANDEEL VAN DE VLAAMSE INDUSTRIE BIJ DE VERVANGING VAN DE MIRAGE-VLIEGTUIGEN »:

Sprekers: de heer De Bondt, mevrouw De Pauw-Deveen, staatssecretaris voor het Brussels Gewest, toegevoegd aan de minister van het Brussels Gewest, blz. 1507.

VOORSTEL (Indiening):

Bladzijde 1508.

De heer Neuray. — Voorstel tot herziening van artikel 26 van de Grondwet.

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT

VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

MM. Mesotten et Bogaerts, secrétaires, prennent place au bureau.
De heren Mesotten en Bogaerts, secretarissen, nemen plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 14 h 05 m.
De vergadering wordt geopend te 14 u. 05 m.

CONGES — VERLOF

Mme Turf-De Munter, en raison de devoirs administratifs; MM. Hostekint, pour des raisons familiales; M. Toussaint, pour raison de santé; Bataille, à l'étranger, demandent d'excuser leur absence à la présente séance.

Afwezig met bericht van verhindering: mevrouw Turf-De Munter, wegens ambtsplichten; de heren Hostekint, wegens familiale aangelegenheden; M. Toussaint, wegens gezondheidsredenen; Bataille, in het buitenland.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

PROPOSITIONS DE LOI — VOORSTELLEN VAN WET

Prise en considération — Inoverwegingneming

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la discussion sur la prise en considération de la proposition de loi suivante :

1. Relative à la dispense du test tuberculinique, de M. Bataille.

Aan de orde is de bespreking over de inoverwegingneming van het volgende voorstel van wet :

1. Betreffende vrijstelling van de tuberculinetest, van de heer Bataille.

La parole est à M. Bertrand.

M. Bertrand. — Monsieur le Président, chers collègues, il y a près d'un mois, lorsque la prise en considération de cette proposition de loi avait été proposée à notre assemblée, le groupe FDF-RW avait demandé le renvoi de celle-ci à la commission ad hoc. Il avait été appuyé en cela par le groupe socialiste, et Mme Pétry avait personnellement joint sa voix à la nôtre.

Cette commission s'est réunie et s'est prononcée : elle renvoie à nouveau la proposition devant notre assemblée. Nous ne pouvons agréer sa prise en considération pour la bonne raison que la commission ne semble pas avoir tenu compte de la justification des amendements du gouvernement au projet 434 de loi spéciale des réformes institutionnelles, justification qui figure à la page 124 du rapport.

Celle-ci précise très clairement « C. En ce qui concerne les activités et services de médecine préventive, la communauté est notamment compétente pour : ...

2° a) La protection sanitaire de la population, notamment par la prévention de la tuberculose et du cancer, soit par la diffusion d'informations soit par des activités préventives. »

Je ne comprends donc pas que la commission ad hoc, qui n'est qu'une commission d'avis, renvoie au Parlement national une proposition qui est manifestement de la compétence de la communauté.

C'est si vrai que notre collègue M. Payfa a déposé sur le même objet une proposition de décret devant le Conseil de communauté, proposition qui a été agréée par la commission communautaire compétente et qui doit normalement venir pour examen et vote devant le Conseil le 4 juin prochain.

Je crois de mon devoir d'attirer l'attention du Sénat sur l'ambiguïté du renvoi de cette proposition de loi devant le Sénat. Sa prise en considération soulève à nouveau le conflit de compétence entre le national et le communautaire.

Monsieur le Président, je sollicite un vote nominatif sur cette prise en considération. Si le Sénat devait l'agréer, il se mettrait en contradiction flagrante avec les amendements que le gouvernement lui-même a défendus et que l'actuelle majorité a soutenus. (*Applaudissements sur les bancs du FDF-RW.*)

M. le Président. — La parole est à Mme Pétry.

Mme Pétry. — Monsieur le Président, mes chers collègues, je regrette profondément la difficulté devant laquelle nous nous trouvons. Comme je l'ai déjà dit lorsque cette proposition de loi est venue pour la première fois devant le Sénat, mon souci profond, comme celui de chacun des membres de cette assemblée, est que l'application des lois « à cheval sur les compétences », si je puis m'exprimer ainsi, se fasse dans la meilleure coordination possible.

J'avais exprimé le souhait d'une concertation, souhait que le Sénat avait partagé. Or, si mes informations sont exactes, cette concertation n'a pas eu lieu, et je le déplore.

Ceci étant, lorsque j'ai vu figurer à l'ordre du jour la prise en considération de cette proposition de loi, j'ai, pour les mêmes raisons que M. Bertrand, été surprise, puisque la concertation n'avait pas eu lieu et que la commission de la communauté a avancé dans ses travaux à tel point que le rapport sera probablement voté le 4 juin.

M. Payfa. — Il est voté.

Mme Pétry. — Nous nous trouvons donc en présence d'un problème au sujet duquel je souhaite que nous ne nous mesurions pas en termes d'opposition ou de majorité, de partisans ou d'adversaires de la proposition.

Il y a là incontestablement quelque chose qui n'est pas clair. Faut-il mettre aux voix la prise en considération ou renvoyer une fois de plus la proposition au groupe ad hoc ? Je souhaite en tout cas que l'on évite le double emploi. Je ne vois pas très bien comment on pourrait empêcher la communauté de poursuivre ses travaux en se fondant sur les arguments que nous avons invoqués précédemment à cette tribune.

Je souhaite, monsieur le Président, que soit trouvée une solution équitable de compromis. Personnellement, je ne pense pas que cette proposition de loi doit être examinée au Sénat ; c'est la communauté qui est compétente. Je puis vous dire dès à présent que les travaux qui se sont déroulés en commission de la communauté et qui sont maintenant terminés ont permis des discussions fort intéressantes, auxquelles participe d'ailleurs M. Bataille. (*Applaudissements sur les bancs du FDF-RW.*)

M. le Président. — Je tiens à donner une explication au Sénat. C'est, en effet, dans l'esprit que vous venez d'indiquer, madame, que nous avons examiné cette proposition.

Nous connaissons évidemment les termes de la loi, mais également le rapport, et nous en avons discuté longuement.

Selon l'article 5, paragraphe premier, I, 2°, de la loi spéciale de réformes institutionnelles du 8 août 1980, comme M. Bertrand vient de le rappeler, l'éducation sanitaire ainsi que les activités et services de médecine préventive, à l'exception des mesures prophylactiques nationales, sont classés parmi les matières personnalisables.

Nous ne sommes pas médecins, monsieur Payfa. Nous nous sommes référés au rapport de M. André et de Mme Pétry sur la loi spéciale. La question qui se pose est de savoir si la dispense du test tuberculinique, visée par la proposition de loi, est une mesure prophylactique nationale. N'étant pas compétents, nous avons cru bon d'envoyer la proposition à la commission afin d'obtenir une réponse. C'est tout ce que nous avons pu faire après deux réunions consacrées à la question. Ceci vous montre bien que nous avons des doutes.

Il est loisible à la commission de dire qu'il ne s'agit pas en l'occurrence d'une mesure prophylactique nationale ; encore conviendrait-il de connaître l'opinion de l'auteur de la proposition. Si la commission estime qu'il ne s'agit pas d'une mesure prophylactique nationale, le problème est réglé.

La parole est au chevalier de Stexhe.

M. le chevalier de Stexhe. — Monsieur le Président, j'ai hésité à prendre la parole, car vous venez de résumer exactement les réflexions que nous avons émises au sein de la commission ad hoc chargée, dans l'esprit indiqué par Mme Pétry, de préciser les compétences.

Comme vous l'avez souligné, cette matière s'avère extrêmement complexe. Sur ce point, nous avons pensé qu'une proposition constructive serait, madame, selon votre souhait, de procéder à la prise en considération sans que cette dernière préjuge le fond du problème.

Le texte rappelé par M. Bertrand l'a été d'une façon incomplète, si j'ose dire, puisque ce texte précise : « La communauté est compétente pour... », à l'exception des mesures prophylactiques nationales. » Nous ne savons pas vraiment, mes collègues de la commission ad hoc et moi-même, si la dispense du test tuberculinique entre dans les mesures prophylactiques nationales. Aussi, la commission ad hoc propose la prise en considération, étant entendu qu'elle ne préjuge rien et que le premier point à examiner sera de savoir si cette matière entre ou non dans le concept des mesures prophylactiques nationales. Dans l'affirmative, elle est de la compétence du Sénat. Dans la négative, elle devra être renvoyée d'office à la communauté.

Dans cet esprit constructif, il s'agit d'une prise en considération sous réserve d'examiner la question de fait, car ici c'est le fait qui entraîne le droit.

M. le Président. — La parole est à M. Bertrand.

M. Bertrand. — Monsieur le Président, il existe une formule qui peut être utilisée par le Sénat : renvoyer la proposition de loi de M. Bataille à la commission du Sénat, pour avis préalable à la prise en considération. Pourquoi la commission ne se saisirait-elle pas, non du fond et du texte, mais simplement de la question de compétence, et

pourquoi ne donnerait-elle pas son avis sur cette prise en considération, si la proposition lui paraît recevable? Nous engagerons alors le débat. (*Assentiment.*)

M. le Président. — Tel est bien l'esprit qui a animé nos travaux. Je pense que nous pouvons tous marquer notre accord sur la formule préconisée par M. Bertrand. (*Assentiment.*)

Si des gens compétents, tels les médecins et les vétérinaires, peuvent nous éclairer sur le caractère national ou communautaire de l'objet de cette proposition, nous aviserons.

Mme Pétry. — Dans ces conditions, à quelle commission cette proposition est-elle renvoyée?

M. le Président. — A la commission des Affaires sociales.

M. Bonmariage. — Pourquoi pas à celle de la révision de la Constitution?

M. le Président. — La parole est à Mme Pétry.

Mme Pétry. — Monsieur le Président, permettez-moi d'insister. Je le répète, je suis d'accord sur toute solution qui permette un état d'esprit positif de part et d'autre.

Si cette prise en considération est effectuée dans le sens proposé, il n'en reste pas moins que, si une Chambre est confrontée à une prise en considération, c'est que la proposition a été jugée recevable par le président. J'en parle en connaissance de cause.

Il reste toutefois un point délicat qu'il convient de ne pas perdre de vue. La prise en considération dans ce cas-ci justifie donc bien que la commission des Affaires sociales du Sénat devra d'abord traiter de la question préjudicielle.

Si tel est l'esprit qui vous anime, j'y adhère.

M. le Président. — Il en est bien ainsi, madame.

Mme Pétry. — Je me permettrai, en tout cas, monsieur le Président, de prendre contact avec vous pour vous faire connaître pourquoi la communauté a considéré cette proposition comme recevable. Cela pourrait aider chacun.

J'espère que tout le monde s'en tiendra à cet esprit constructif. Cette proposition, j'y insiste, viendra sans doute en séance publique du Conseil de la communauté pour être soumise au vote le 4 juin.

M. le Président. — Quelqu'un demande-t-il encore la parole?

Vraagt nog iemand het woord?

La proposition de loi est donc renvoyée à la commission des Affaires sociales pour avis préalable à la prise en considération.

Het voorstel van wet wordt dus verwezen naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden om aan de inoverwegingneming voorafgaand advies uit te brengen.

L'ordre du jour appelle également la discussion sur la prise en considération des propositions de loi suivantes:

2. Modifiant l'article 40 de la loi électorale communale (de MM. Paque et Donnay);

2. Tot wijziging van artikel 40 van de gemeentekieswet (van de heren Paque en Donnay);

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission de l'Intérieur.

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

3. Sur l'interruption de grossesse (de MM. Renard et Dussart);

3. Betreffende de zwangerschapsafbreking (van de heren Renard en Dussart);

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée aux commissions réunies de la Justice et des Affaires sociales.

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de verenigde commissies voor de Justitie en de Sociale Aangelegenheden.

4. Modifiant l'article 69 de la loi électorale communale (de MM. Bataille et Coen);

4. Tot wijziging van artikel 69 van de gemeentekieswet (van de heren Bataille en Coen);

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission de l'Intérieur.

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

5. Modifiant l'article 1180 du Code judiciaire (de M. Storme);

5. Tot wijziging van artikel 1180 van het Gerechtelijk Wetboek (van de heer Storme);

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission de la Justice.

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Justitie.

6. Modifiant l'article 21 des lois portant statut des objecteurs de conscience, coordonnées le 20 février 1980 (de M. Roland Gillet et consorts).

6. Tot wijziging van artikel 21 van de op 20 februari 1980 gecoördineerde wetten houdende het statuut van de gewetensbezwaarden (van de heer Roland Gillet c.s.).

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission de l'Intérieur.

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1981

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1980

Algemene beraadslaging

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL DE L'ANNÉE BUDGÉTAIRE 1981

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL DE L'ANNÉE BUDGÉTAIRE 1980

Discussion générale

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van de ontwerpen van wet betreffende de begroting van Teverkstelling en Arbeid.

Nous abordons l'examen des projets de loi relatifs au budget de l'Emploi et du Travail.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Egelmeers, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de aanpassing van de begroting 1980 verdient, gezien de belangrijkheid van de kredieten, een weinig uitleg.

De gevraagde bijkredieten bedragen 7 536,3 miljoen. De kredietverminderingen belopen 3 128,1 miljoen. De bijkredieten zijn volledig bestemd als toelage aan de RVA voor de werkloosheid. Bij het opstellen van de begroting 1980 werd uitgegaan van een gemiddeld aantal werklozen van 308 000, in werkelijkheid waren er 355 000 uitkeringsgerechtigden. De kredietverminderingen zijn voor het grootste gedeelte terug te vinden op de programma's tot opslorping van de werkloosheid en meer in het bijzonder op de premies aan werkgevers. Met dit programma werd slechts in de loop van 1980 aangevangen. De uitkeringen met betrekking tot het grootste aantal dossiers zal in 1981 gebeuren.

Wat de begroting 1981 betreft, werden de lopende uitgaven geraamd op 87 738,5 miljoen en de kapitaaluitgaven op 15,3 miljoen.

Er zij opgemerkt dat ook voor de begroting 1981 de bepalingen die afwijkingen toestaan op de wetten op de rijkscomptabiliteit zijn opgenomen in het wetsontwerp in plaats van in de wetstabel.

Als belangrijkste uitgaven dienen te worden genoteerd: — lonen en sociale lasten personeel: 1 111,8 miljoen; — bijdrage van België

aan de Internationale Arbeidsorganisatie: 45 miljoen; — Nationale Arbeidsraad: 41 miljoen; — Instituut voor de Verbetering van de Arbeidsvoorwaarden: 51 miljoen; — sociale promotie: 52 miljoen; — toelage aan de RVA, sector Werkloosheid: 44 141,6 miljoen; — toelage aan de Pool der Zeelieden: 80,5 miljoen; — opslorplingsprogramma's werkloosheid: 41 682,3 miljoen.

Voor het bruggpensioen gaat het hier over 73 000 gevallen, zijnde voor het wettelijk bruggpensioen 38 500 en voor het conventioneel pensioen 34 500. Tewelgestelde werklozen in openbare dienst: 30 000 eenheden. Bijzonder tijdelijk kader: 22 000. Aanpassings premies: 10 000 dossiers. Stagiairs: 28 000. Bijzonder bruggpensioen: 18 000 dossiers.

De rijkstoelage met betrekking tot de werkloosheid, vermeerderd met de kredieten ten behoeve van de opslorplingsprogramma's bedraagt 85,7 miljard of 97,7 pct. van de totale uitgaven.

Deze gegevens vragen aanvullende inlichtingen. Het gemiddeld aantal volledig vergoede werklozen in 1980 bedroeg 321 895, zijnde 7,8 pct. Uitgedrukt in eenheden gaat het over 120 719 mannen of 4,6 pct. ten opzichte van de beroepsbevolking en over 201 176 vrouwen of 13,8 pct.

Het aantal werklozen jonger dan 25 jaar vertegenwoordigt het derde van de werkzoekenden. Het aantal stabiliseert zich de jongste jaren.

De vrouwenwerkloosheid blijft zorgwekkend; 62,5 pct. van het totaal aantal werklozen zijn vrouwen. Dat aantal ligt heel wat hoger dan hun aandeel in de beroepsbevolking.

Alle indicatoren en bronnen wijzen erop dat de vooruitzichten inzake de opslorping van de werkloosheid ongunstig zijn.

De minister van Arbeid en Tewerkstelling kan de geprojecteerde opslorplingsprogramma's niet laten afzakken. Zoals hij in zijn uiteenzetting onderstreepte, kan hij het globale aantal doen toenemen voor zover de budgettaire mogelijkheden het toelaten.

Ook op internationaal vlak staat de werkloosheid in de actualiteit. De EEG houdt zich er mee bezig. De Raad der ministers van Sociale Zaken heeft twee resoluties goedgekeurd, één in verband met de aanpassing van de arbeidstijd, de andere over de alternerende opleiding voor jongeren.

Ook in Benelux-verband werd een bespreking gewijd aan de studie over de verdeling van de beschikbare arbeid en meer bepaald zullen de uitzendarbeid, de tijdelijke tewerkstelling en de sluikarbeid en cumulatie worden onderzocht.

Het immigratiebeleid zal door de regering op restrictieve wijze worden gehandhaafd. Zij zal de clandestiene tewerkstelling van vreemde arbeidskrachten blijven bestrijden.

Voor de sociale reclassering van de minder-validen — en het weinige dat ter zake nog tot de nationale bevoegdheid behoort — zal het accent worden gelegd op de internationale activiteiten binnen het raam van het Jaar voor de gehandicapten. De tegemoetkoming in het loon van de minder-valide in de beschermde werkplaatsen zal worden aangepast aan de nieuwe wettelijke arbeidsduur van 38 uur.

Tot daar enkele belangrijke aspecten die de minister in zijn beleid heeft geaccentueerd. Het doet geen afbreuk aan de andere bevoegdheden, die misschien minder de headline halen, maar daarom niet minder belangrijk zijn.

De bespreking in de commissie was zeer gevarieerd en ging over de gehele waaier van bevoegdheden van het departement met uitschieters zoals, natuurlijk de werkloosheid, het bijzonder tijdelijk kader, de indextechniek, de beroepsopleiding, de jacht op de werklozen — vooral vrouwelijke werklozen —, de overuren, de sluikarbeid en de minder-validen in de beschermde werkplaats.

Het begrotingsontwerp werd door de 12 aanwezige leden eenparig aangenomen.

Tot zover mijn poging tot het rapporteren van het commissiewerk.

Ik wil graag enkele persoonlijke overwegingen maken over de onderwerping van tewerkgestelde werklozen in de beschermde werkplaatsen.

De interpellatie ter zake in de Kamer op 5 maart 1981 is uitgelopen op een « Belgische oplossing », te weten op de oprichting van een commissie. Het is het probleem uitstellen daar waar een vlugge oplossing nodig is.

Inderdaad die dubbelzinnigheid kan uiteindelijk nadelige gevolgen hebben voor de tewerkgestelde werklozen in de beschermde werkplaatsen. Voor de RSZ zijn zij niet onderworpen aan de wet van 27 juni 1969. In de praktijk is dat een geregelde zaak. Maar wat gebeurt er nu wanneer zij het slachtoffer worden van een arbeidsongeval of een ongeval op de weg van en naar het werk? Het jaarlijks vakantiegeld ontvangen zij ook niet meer. Nochtans zijn dat waarborgen die de tewerkgestelde werklozen in de openbare diensten wel hebben, zij

het dan via de RVA door toepassing van artikel 169 van het koninklijk besluit van 20 december 1963. U ziet, uitstel kan nare gevolgen hebben. Gelijke toepassing voor een gelijk statuut is dus een noodzakelijkheid.

Een tweede punt betreft de ploegenarbeid.

Voor de ploegarbeider heeft de Belgische arbeidswetgeving zeer weinig of niets voorgeschreven. Praktisch alle overeenkomsten vindt men terug in CAO en dan nog in de vorm van geldelijke regelingen. Het wordt hoog tijd dat voor deze vorm van arbeid een statuut wordt uitgewerkt dat op zijn minst de grondbeginselen of principes moet omschrijven van wat minimaal vereist is om ploegenarbeid te organiseren. Hierdoor krijgt de ploegarbeider dezelfde bescherming als die welke technisch, medisch als sociaal geldt voor niet-ploegenarbeid.

Een derde punt heeft betrekking op de industriële afval.

U hebt gezegd in uw inleiding in de commissie, mijnheer de minister, dat het om een geregionaliseerde materie gaat met nog zeer weinig bevoegdheid voor uw departement. Toch lijkt het mij een noodzaak dat de nationale overheid de gemeenschappen zou uitnodigen om in overleg, bij wijze van coördinatie en zonder bevoegdheidsoverschrijding, een reglementering ter zake uit te werken ter voorkoming van milieustoornissen. De veiligheid van zeer veel mensen in bepaalde zones kan er alleen maar door worden gewaarborgd.

Een vierde probleem dat ik wil behandelen is het probleem van de werkloosheid.

Uit de bijdragen op de Vlaamse sociale studiedagen is gebleken dat men qua werkloosheid in België volgende aanduidingen heeft: 64 pct. van de werklozen zijn vrouwen, 72 pct. van de werklozen zijn arbeiders, 33 pct. van de werklozen zijn jonger dan 25 jaar, 70 pct. van de mannelijke werklozen hebben enkel lager onderwijs genoten. In de groep van de mannen tussen 30 en 50 jaar, is slechts 2 pct. werkloos. De vrouwelijke werklozen tussen 20 en 30 jaar vertegenwoordigen 50 pct. en hebben enkel basisonderwijs genoten. Voor de zoveelste maal is bewezen dat de werkloosheid in België vooral de jongeren, de vrouwen en de ongeschoolde treft.

Het Planbureau voorziet dat tussen 1981 en 1985 er ieder jaar 28 000 eenheden de actieve bevolking zouden moeten kunnen vervolgen maar dat er slechts tewerkstellingsmogelijkheid voor 21 000 personen zal zijn. Tegen 1985 mag men een half miljoen werklozen verwachten. Een krachtig tewerkstellingsbeleid is dan ook noodzakelijk.

Ik heb het reeds gezegd in de commissie, mijnheer de minister, met de huidige bevoegdheid van uw departement, bent u slecht gewapend om een tewerkstellingsbeleid te voeren in de productieve sectoren, vooral de secundaire sector. Uw beleid verdient nochtans meer dan een eervolle vermelding om de inzet voor de bekende werkloosheidsopslorplingsprogramma's, die weliswaar in hun verscheidenheid niet altijd tewerkstellingscreërend zijn op het einde van de contracten.

Zowel op het conventionele vlak als langs wettelijke weg, werden beslissingen genomen, die de organisatie van de arbeid hebben geregeld in het vooruitzicht van het scheppen van arbeidsplaatsen. Er werden ook maatregelen genomen ter bevordering van de economie, bijvoorbeeld matiging van de inkomens, vermindering van de fiscale druk op de ondernemingen. Wie zich met het Belgisch fenomeen van de werkloosheid bezighoudt, en met de analyse van de gegevens betreffende de werkloosheid, zal toch moeten vaststellen dat de bijscholing en de omscholing van werknemers en werkloze werknemers een noodzaak is.

Het gaat hier eens te meer over een gewestelijke materie, maar waarin het nationaal departement toch nog een stimulerende rol kan spelen bij wijze van voorlichting aan de gewesten. Trouwens, de kredieten voor de uitkering van de werklozensteun zijn een nationale aangelegenheid en dat bedrag, nu reeds ongeveer 100 miljard, kan worden verminderd wanneer de passende initiatieven een werkelijk resultaat hebben.

Met dit voorbeeld is weer eens aan de praktijk getoetst dat wij met de wet van 8 augustus 1980 in bepaalde aspecten van ons sociaal en economisch leven niet altijd de juiste weg hebben bewandeld.

Mijnheer de minister, tot besluit wens ik u mijn algehele steun toe voor de aanpak van de problemen die nog voor u liggen. *(Applaus op de banken van de meerderheid.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Peeters.

De heer Peeters. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de sociaal-economische crisis, zoals wij die thans doormaken, is meer dan een louter sociaal-economische crisis, het is een beschavingscrisis.

Onze huidige samenleving, die zich met de steun van wetenschap en technologie al te uitsluitend op materiële vooruitgang afstemde, wordt meer en meer ter discussie gesteld en zelfs ronduit bestreden. Steeds meer mensen en groepen komen tot de overtuiging dat onze samenleving haar vormen en instellingen op een andere, meer menselijke waardeschaal moet gaan ijken.

Vermits de politiek er is voor de mens en niet omgekeerd moet elke politieke partij uitgaan van een mens- en maatschappijbeeld, moet elke politieke partij bewust kiezen voor een bepaald soort samenleving. Van onze keuze vandaag hangt grotendeels af hoe de samenleving er morgen zal uitzien.

Het ganse programma van de Volksunie, als volksnationale, Vlaamse politieke partij, is dan ook doordrongen van een aantal waarden waaruit onze visie op een ideale Vlaamse gemeenschap kan worden afgeleid.

De Volksunie wil een democratische en rechtvaardige gemeenschap waarin macht, kennis, arbeid, inkomens en verantwoordelijkheden worden gespreid en waarin het algemeen belang primeert. Ze wil eveneens een verdraagzame en open samenleving, waarin het volkseigene wordt beklemtoond zonder dat ons volk zich afsluit van Europa en de wereld. Vanuit die maatschappelijke visie moet, volgens de Volksunie, het probleem van de arbeid worden benaderd.

Mijnheer de minister, uitgaande van deze principiële ideologische instelling willen wij enkele praktische en technische oplossingen, zoals die in uw begroting van Tewerkstelling en Arbeid voor het jaar 1981 aan bod komen, kritisch van naderbij bekijken en tevens aan de door ons voorgestelde oplossingen toetsen.

Vooraf dient hierbij gesteld te worden dat de Volksunie de arbeid ruimer ziet dan het zich tijdelijk inschakelen in het productieproces en dan de verkoop van goederen en diensten. Arbeid is elke vorm van zinvolle actieve aanwezigheid in de gemeenschap. Pas als deze mogelijkheid openstaat voor iedereen kunnen wij spreken van echt welzijn.

Omdat arbeid macht is, is het ook noodzakelijk de arbeid te spreiden indien men de macht wil spreiden. Het recht op arbeid is dus een democratisch recht. In onze maatschappij echter dreigt een nieuwe elite van arbeiders, zowel in loondienst als zelfstandige, en van kapitaalverschaffers en technocraten het economisch en politieke leven te beheersen.

Wie moet leven van een vervangingsinkomen of van een bestaansminimum loopt gevaar naar de rand van onze samenleving te worden gedrukt. Alleen door een rechtvaardige herverdeling van de arbeid kan, ook bij structurele of voortdurende werkloosheid, het recht op arbeid als democratisch recht verwezenlijkt worden.

Dogmatische stellingen mogen dan ook niet beletten dat een waai-er van middelen tot herverdeling van de arbeid wordt aangewend zoals: deeltijds werk, een weloverwogen verkorting van de arbeidsduur, strijd tegen cumulatieve en sluikwerk, beperking van overuren, grotere soepelheid bij de toegang tot de zelfstandige arbeid, aanmoediging van groepspraktijken enz.

Daarom steunt de Volksunie ook iedere poging om nieuwe, zinvolle arbeid te brengen hetzij door kleine en middelgrote ondernemingen, hetzij door de overheid, hetzij door grote nationale of internationale ondernemingen. De kleinschalige onderneming is in dit verband een betrouwbaar schepper van arbeidsplaatsen.

De tewerkstelling is er niet afhankelijk van buitenlandse willekeur of van oncontroleerbare machtskernen. De KMO, tot op heden stiefmoederlijk bedield, verdient dan ook een speciale aandacht en begeleiding vanwege de gemeenschap en vanwege het beleid.

De arbeid is een bron van welvaart en welzijn voor de enkelingen en de gemeenschap. In een samenleving die steunt op de verantwoordelijkheidszin van alle burgers is arbeid dan ook niet alleen een recht, meer nog, een plicht.

Het is een plicht voor iedere burger zijn plaats in het arbeidsproces in de ruimste zin en in de mate van zijn mogelijkheden waar te nemen in zijn streven naar zelfontplooiing en zelfverwezenlijking en tegelijk naar de opbouw van een welvarende, rechtvaardige, verdraagzame en open samenleving. Wie arbeid verricht moet ten minste het bij de wet vastgestelde nationaal minimumloon ontvangen en moet bij ziekte, ouderdom, onvrijwillige werkloosheid recht hebben op een vervangingsinkomen.

Wie zich effectief voor de arbeid beschikbaar stelt moet eveneens recht op een vervangingsinkomen hebben. Wie lichamelijk of geestelijk ongeschikt is wordt van de plicht tot arbeid ontslagen en heeft eveneens recht op een socio-vitaal gewaarborgd minimuminkomen. Wie zich tenslotte niet beschikbaar wil stellen kan op geen enkele wijze op deze vergoedingen aanspraak maken. Het loon uit arbeid moet hoger zijn dan het vervangingsinkomen. Het gewaarborgd minimuminkomen moet lager liggen dan het vervangingsinkomen. Op-

dat de plicht tot arbeid zinvol zou blijven, moet de spanning tussen loon uit arbeid en vervangingsinkomen voldoende groot zijn.

Mijnheer de minister, het spijt ons bij de analyse van uw begroting te moeten vaststellen dat in uw beleid de essentiële rechtvaardige herverdeling van de arbeid zowel als van de vervangingsinkomens op nog zeer onvoldoende wijze aan deze criteria tegemoetkomt.

De gelijkwaardigheid van alle burgers moet ook in de arbeid tot uiting komen. De manier waarop het werk verdeeld wordt over de bevolking schept ongelijkheden. Het soort werk dat men verricht schept op zichzelf reeds een verschil in aanzien, onafhankelijk zelfs van het inkomen dat eraan verbonden is. Het rollenpatroon moet doorbroken worden, niet alleen wat mannen en vrouwen betreft, maar ook tussen de verschillende lagen van de bevolking.

Bovendien zou elk lid van de gemeenschap de kans moeten krijgen verschillende vormen van arbeid in zijn leven in te bouwen en uit te bouwen tot een zinvol geheel.

De Volksunie heeft steeds duidelijk stelling genomen inzake het dempen van de onrechtvaardig overdreven kloof tussen de inkomens, inzake het waarborgen van een leefbaar minimuminkomen, inzake het herverdelingseffect van de sociale zekerheid. Bovendien is het huidige belastingsysteem, met zijn heffing op grond van vaste inkomens-trappen, vanaf een bepaalde trap een rem op arbeid.

Een grotere gelijkheid in de samenleving kan echter niet alleen gerealiseerd worden door een billijke herverdeling van de inkomens via de belastingen en de sociale zekerheid. Ook de loonverschillen zelf moeten tot rechtvaardiger verhoudingen worden teruggebracht. En de verhouding tussen hoofd- en handenarbeid, tussen zwaar of vuil werk en licht of proper werk, tussen gezond en ongezond werk, tussen mannenwerk en vrouwenwerk, tussen betaald en onbetaald werk, moet worden herzien en aan de hand van rechtvaardiger criteria worden gerevalueerd. De loonspanning zelf, meer nog dan de looneisen, zouden moeten het voorwerp uitmaken van een eerlijk, billijk en realistisch, sereen sociaal overleg.

De starre verdeling van het leven in een schoolleeftijd, een beroepsleeftijd en een pensioenleeftijd moet worden doorbroken. Een voortdurende wisselwerking tussen de school, het beroepsleven en het sociaal leven kan tot stand worden gebracht door middel van uurkredieten, stageperiode, herscholing, het systeem van een verlofjaar en de glijdende pensioenleeftijd. De school moet de mensen voorbereiden op een veelvoud van taken, zowel in het beroepsleven als daarbuiten: op verschillende vormen van arbeid, op familie- en sociale taken, op schepende bezigheden en vrijetijdsbesteding.

De school zelf zou dus blijvend moeten worden ingeschakeld in een systeem van voortdurende vorming. Om werkelijk gelijke kansen voor mannen en vrouwen te scheppen is coëductie hierbij onontbeerlijk op alle schoolniveaus en in alle netten.

Verder moeten de verschillende vormen van arbeid, in loonverband, of als zelfstandige, of binnen het kader van een vrij beroep, de educatieve functie van de thuiswerkende moeder, sociaal werk in de welzijnssector, kortom alle vormen van arbeid als collectieve scheping tot vermenselijking van de omgeving, van de gemeenschap en van elke menselijke persoon, als gelijkwaardige vormen van arbeid worden beschouwd.

Het is dan ook zonder meer duidelijk dat de nog steeds bestaande discriminaties tussen werknemers uit de privé-sector en de openbare sector moeten worden weggewerkt en dat de aanwervingen en bevorderingen in de openbare administraties dringend moeten worden gedepolitiseerd. In zijn huidige vorm is het werkaanbod te klein om voor iedereen het recht op arbeid te realiseren. Er moet dan ook gedacht worden aan nieuwe vormen van arbeid en aan een nieuwe tewerkstellingspolitiek. Het vraagstuk van de werkloosheid is in de huidige economische crisis het belangrijkste sociaal probleem. Door zijn omvang, door zijn blijvende aard en door zijn weerslag vooral op de zwakkere bevolkingsgroepen is het werkloosheidsprobleem, zowel politiek als moreel, een drukkende last geworden.

Het is dan ook voor het beleid een dringende en dwingende noodzaak naar een oplossing voor dit vraagstuk te zoeken.

In een eerste instantie moet de beschikbare arbeid rechtvaardig worden verdeeld.

Het vraagstuk van de werkloosheid zal echter blijven bestaan en zelfs nog substantieel toenemen in de toekomst. De volledige tewerkstelling, in de gebruikelijke economische zin van het woord, zal in een afzienbare toekomst niet kunnen worden gewaarborgd. In de drie traditionele sectoren — landbouw, nijverheid en diensten — zal er onvoldoende arbeid blijven. Een vierde sector, de welzijnssector, zal dan ook verder moeten worden uitgebouwd.

Arbeidsmarktstudie is in dit verband noodzakelijk en moet zo spoedig mogelijk het ordeloos kunst-en-vliegwerk in deze sector vervangen. Hervreiding van de middelen volgens een duidelijk prioritei-

tenplan, stimulering van nieuwe emanciperend werkende initiatieven met werkelijke overheidssteun, uitgaande van een probleemgerichte maatschappijanalyse, het uitbouwen van de identiteit en van een coherent volwaardig statuut met eigen paritair overleg, grotere rechtszekerheid in verband met de salariering enz. zijn in deze sector even zoveel dwingende vragen waarop een fantasieeloos beleid nog niet eens een antwoord bedacht.

Belangrijke delen van het sociaal-cultureel werk drijven voor twee derde tot drie vierde op tijdelijke arbeidskrachten: de vrijgestelden van stempelcontroles, de gedetacheerde leerkrachten, het BTK, de gewetensbezwaarden en de tewerkgestelde werklozen. Zij hebben allen dit gemeen: hun overdreven afhankelijkheid van werkgevers en overheid en de discriminatie inzake loon- en arbeidsvoorwaarden. Het zijn de marginalen onder de marginalen die sociaal-culturele werkers zelf zijn. Hun «statuten» zijn verwerpelijk, want, op langere termijn nefast voor het werk omdat het belangrijke problemen in het sociaal cultureel werk toedekt, namelijk de chronische onderbezetting en de geringe financiële mogelijkheden.

Voor het BTK zouden wij dan ook met nadruk willen aandringen op een duidelijker taakomschrijving in de contracten, het toekennen van dezelfde extra-legale voordelen als het vast kader, vrijstelling van de verplichte aanbiedingen van de RVA tijdens het contract en tijdige uitbetaling van wedden en vakantiegeld. Ook BTK'ers zijn immers volwaardige arbeidskrachten.

Als tussentijdse oplossing stellen wij voor in een éénvormig statuut te voorzien voor BTK'ers, stagiairs en tewerkgestelde werklozen en rekening te houden met de anciënniteit. In een definitieve oplossing dienen volgens ons de kredieten die thans aan het BTK — an worden besteed, te worden overgedragen naar de begroting van de bevoegde overheid zodat de thans bestaande verschuiving van verantwoordelijkheden ophoudt en een reële tewerkstellingspolitiek met volledige bezoldiging mogelijk wordt.

Wat een nieuwe tewerkstellingspolitiek aangaat acht de Volksunie verder de planmatige en geleidelijke vermindering van de arbeidsduur zinvol, indien deze vermindering op Europese schaal en op langere termijn wordt toegepast. Deze vermindering is reeds op zichzelf voor de enkeling waardevol. Ze kan daarenboven ook een middel zijn om de beschikbare arbeid te spreiden. Anderzijds echter zou een ingrijpende verkorting van de werktijd in de meeste bedrijfstakken leiden tot een te sterke verzwaring van de loonkosten wat nog meer bedrijfssluitingen tot gevolg zou hebben.

De Volksunie is dan ook van mening dat de overheid hier geen algemeen geldende regel kan uitvaardigen. Dit kan voorlopig overgelaten worden aan het overleg binnen de sectoren, begrensd door de beperkingen op te leggen door de nationale overlegorganen en met inachtneming van de solidariteit tussen de verschillende sectoren.

Het doel moet echter steeds zijn, binnen de kortst mogelijke tijd, tot een eenvormig stelsel te komen. Bovendien opteert de Volksunie voor de verdere uitbreiding op ruime schaal van deeltijds werk. De verkorting van de arbeidsduur kan immers tot gevolg hebben dat bedrijven en machines te vaak en te lang stilgelegd blijven. De vermindering van de arbeidsduur moet dan ook gepaard gaan met het aanbieden van deeltijds werk op ruime schaal of door het invoeren van een systeem van glijdende werkuren. Deeltijds werk zal de herverdeling van de arbeid in de hand werken. Een aantal werknemers zal immers vrijwillig uittreden, maar er zal anderzijds een nieuw aanbod op de arbeidsmarkt ontstaan. De Volksunie wil dan ook dat deeltijdse arbeid als volwaardige arbeid wordt erkend. De vrijwillige aanvaarding van deeltijdse betrekkingen door werkenden, door werklozen of werkzoekenden, mag dan ook sociaal en fiscaal niet langer bestraft worden.

Ook wil de Volksunie naar een nieuwe opvatting over het zogeheten derde arbeidscircuit. De huidige opvatting bevat ons niet, omwille van het tijdelijk karakter van de arbeid in de derde arbeidskring. Deze arbeidskring staat daarenboven thans in een dubbelzinnige verhouding tot de overheidsdiensten. Het is geen echte gemeenschapsdienst. De Staat kan of mag niet voldoen aan alle behoeften die bestaan in de gemeenschap en het privé-initiatief wil dat evenmin.

De gemeenschapsdienst moet deze leemten opvullen. De Volksunie denkt hierbij in het bijzonder aan opdrachten in verband met omgevingszorg, stadskeurnieuwring, welzijnszorg enzovoort. Het derde arbeidscircuit dient een nieuwe en blijvende plaats te krijgen op de arbeidsmarkt. Het moet werken op terreinen die maatschappelijk nuttig zijn.

Gemeenschapsdiensten moeten opgericht worden zo dicht mogelijk bij de bevolking in wier behoeften zij dienen te voorzien. Het zullen dus sterk gespreide diensten zijn. Hun omvang moet in verhouding staan tot de taken die zij uitvoeren en tot de plaatselijke middelen die daarvoor beschikbaar zijn.

De arbeid in de gemeenschapsdienst moet bovendien niet gemeten worden met economische maatstaven. Hij ontleent zijn waarde aan het maatschappelijk nut en aan de diensten die hij aan de gemeenschap bewijst.

Op die wijze willen wij onder meer de hulp aan gezinnen erkend zien als volwaardige arbeid. Het is beter de werkelijkheid onder ogen te zien en de hulp aan gezinnen te erkennen als een maatschappelijke noodzaak. Gebruik maken van gezinshulp hoeft geen teken van weelde te zijn, het is het zeker niet in gezinnen met bejaarden of gehandicapten. De kosten van gezinshulp moeten worden berekend in verhouding met het gezinsinkomen en moeten dan ook fiscaal aftrekbaar zijn. Op die wijze schept men waardevolle arbeidsplaatsen, met een volwaardig sociaal statuut, met kansen op vorming, bijscholing enzovoort.

De diensten die gelegenheidshulp tegen sociale voorwaarden uitsturen naar gezinnen moeten daarom volwaardig worden uitgebouwd. Het vele vrijwilligerswerk op dit gebied is een niet te miskennen aanduiding voor de noodzaak en de zin van deze taken. De inrichting en de werking van de diensten voor gezinshulp zouden echter in geen geval het monopolie mogen worden van partijpolitieke zuilen.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de samenleving in het post-industriële tijdperk, waarnaar wij op weg zijn, zal er — hoe dan ook — anders uitzien dan die van vandaag. Het hangt grotendeels van onze keuze en inzet af, hoe die samenleving in werkelijkheid zal zijn.

Gaan we ons verder opsluiten in de tredmolen van verhoogde productie om de consumptie te kunnen verhogen, en van opgedreven consumptie om de productie te doen toenemen, of denken wij aan een samenleving die gekenmerkt wordt door eenvoud en waarachtigheid en die een nieuwe gemeenschapsgeest, een vernieuwd maatschappijbeeld wil zien groeien?

Slechts de herwaarderding van onstoffelijke waarden, los van de materiële belangen van verzuilde politieke partijen en machtsgroepen, kan leiden naar deze nieuwe gemeenschapsgeest. In dit licht dient ons betoog bij de bespreking van deze begroting van het ministerie van Tewerkstelling van Arbeid te worden gezien. Het is geen lofzang aan de voortbrengende arbeid alleen, het is geen verheerlijking van de vrijetijdsbesteding alleen. Wij hebben getracht een ruime kijk te brengen op de betekenis voor de mens en voor de gemeenschap van de arbeid in al zijn vormen.

Arbeid is voor ons elke vorm van zinvolle actieve aanwezigheid in de gemeenschap.

Aan deze basisfilosofie, die de onze is, en waarmee wij tegen het beleid ten opzichte van arbeid, het recht op arbeid, de plicht tot arbeid, de verdeling van de arbeid, een nieuw tewerkstellingsbeleid aankijken, aan deze beleidsvisie die deze van een op een samenhorighheidsmodel geschoeide volksnationale politieke partij is, komt uw begroting, mijnheer de minister, niet tegemoet.

De Volksunie, mijnheer de minister, zal dan ook uw begroting niet goedkeuren. (Applaus op de banken van de Volksunie.)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van den Eynden.

De heer Van den Eynden. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, aangezien het departement van Tewerkstelling en Arbeid zich in hoofdzaak richt tot de uitbouw van een tewerkstellingsprogramma, zal ik mij tot de bespreking van sommige delen van dit plan beperken.

In zijn inleiding bij de behandeling van de begroting 1981 wees de minister er zelf op dat zijn departement al zijn inspanningen richt op de verzekering voor de werknemers van een volledige en betere tewerkstelling.

Dit prijzenswaardig initiatief is des te noodzakelijker daar heden ten dage ons land officieel nagenoeg 400 000 uitkeringsgerechtigde volledige werklozen telt. De middelen om te komen tot die volledige tewerkstelling zijn in de huidige conjuncturele omstandigheden echter nagenoeg onbestaand. Het is dan ook jammer te moeten vaststellen dat de minister van Tewerkstelling en Arbeid, buiten zijn wil om, slechts maatregelen kan treffen die tot doel hebben de gevolgen van de werkloosheid te verlichten via bijzondere technieken als bijzonder tijdelijk kader, tewerkstellingspremies, stages van jongeren, brugpensioen en andere.

In deze omstandigheden is het dan ook te betreuren dat sommige administratieve diensten en beleidsverantwoordelijken van andere departementen werkloosheid scheppen door traagheid in de behandeling van de dossiers, nonchalance van de verantwoordelijke ambtenaren waardoor sommige dossiers blijven hangen, naar mijn gevoel ondoordachte bezuinigingsmaatregelen en dergelijke meer. Nadien is het dan aan hun collega van Tewerkstelling en Arbeid om de stroom

van aldus gecreëerde werklozen op te vangen binnen de hem toegestane en nauwkeurig opgevolgde budgettaire middelen. Men kan zich toch wel afvragen of dergelijke handelwijze getuigt van een voldoende verantwoordelijkheids- en gemeenschapszin. Ik neem mij trouwens voor aan het slot van mijn betoog hierop illustratief terug te komen.

Mag ik eerst, mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, enkele opmerkingen formuleren betreffende het programma tot opslorping van de werkloosheid. Vanzelfsprekend sluit ik mij aan bij de eensgezinde regering nopens de voortzetting van haar intenties ter zake.

Met een zekere voldoening stelde ik vast dat de streefcijfers voor de stages van jongeren in de ondernemingen en de besturen nagenoeg bereikt en soms zelfs overtroffen worden. De vraag is echter of de talrijke verzoeken van de ondernemingen tot vrijstelling van deze maatregel inzake stages voor jongeren steeds verantwoord zijn en niet beletten dat gevoelig betere resultaten verkregen worden. Het zou trouwens interessant zijn te weten hoeveel ondernemingen een afwijking verkregen hebben en tot welke bedrijfssectoren zij hoofdzakelijk behoren.

Inzake het wettelijk brugpensioen stel ik de vraag of de verplichting tot aantoning van 1 800 effectief gepresteerde werkdagen in de loop van de jongste negen jaar zoals vermeld in het koninklijk besluit van 24 december 1980, buiten de bureaucratische rompslomp die deze maatregel voor de werknemer meebrengt, niet tot gevolg zal hebben dat heel wat minder werknemers in aanmerking zullen kunnen komen voor brugpensioen, wat dan weer als gevolg zou hebben dat de werkloosheid van jongeren opnieuw zou toenemen.

In de commissie werd er reeds op gewezen dat vrij veel betwistingen rijzen bij de vaststelling van het pensioenbedrag zodat de afhandeling van de dossiers maanden aansleept, wat trouwens prompt door de minister toegegeven werd. De minister onderstreepte trouwens dat bepaalde misbruiken zouden bestaan inzake het loon van de laatste maand, dat soms hoger zou liggen dan de maanden ervoor. Het zou mij bijzonder aangenaam zijn te kunnen vernemen hoeveel gevallen tot nu toe bekend zijn of vermoed worden, waarvan het laatste maandloon kunstmatig opgedreven werd, wel wetend dat de overuren niet als loon beschouwd worden.

Ik voel mij ook niet gelukkig met de intenties, zoals ingeschreven in de programmawet 1981, om de berekening van het bedrag van een wettelijk brugpensioen niet meer te baseren op het loon van de laatste activiteitsmaand, maar wel op het gemiddelde van de lonen en wedden verdiend in de loop van de twaalf maanden, die de ingang van het brugpensioen voorafgaan. De bedoeling ervan zal waarschijnlijk wel zijn de door de minister vermelde misbruiken tegen te gaan, zij het dat het aantal ervan naar mijn gevoel zeer miniem zal zijn, maar met als uiteindelijk resultaat dat de bruggepensioneerde, hoe dan ook en hoe licht ook, met een achterstand moet vertrekken. De vraag is of het gering aantal misbruiken opweegt tegen de golf van protest die tegen dergelijke berekeningswijze opsteekt.

Dat het bijzonder tijdelijk kader in volle belangstelling staat heeft nauwelijks te worden betoogd, rekening houdend met het feit dat in 1979 één derde van de stijging van de tewerkstelling in de tertiaire sector toegeschreven wordt aan de werknemers in het bijzonder tijdelijk kader. In het verleden werd vanop deze tribune herhaaldelijk gezegd dat het weliswaar een maatregel betrof tot opslorping van de werkloosheid, doch dat voor de werknemer zelf de tewerkstelling in hoger genoemd verband weinig aangenaam was gezien de slechts tijdelijke tewerkstellingsmogelijkheid. Ik meen dat het voornemen van de minister om in de toekomst een onderscheid te maken tussen duurzame en niet-duurzame projecten dit in ruime mate zou kunnen verhelpen en daarom zou ik er dan ook willen op aandringen dat de ontwerpen met het oog op de wijziging van de reglementering met bewaarde spoed zouden worden ingediend.

Het zou echter ook aanbeveling verdienen de projecten beter op te volgen. Degenen van ons die de werking van de subregionale tewerkstellingscomités van nabij volgen, zullen toch reeds vastgesteld hebben dat vele projecten, vooral dan met studiedoelende, in zeer ruime mate gelijklopen met gelijkaardige werkzaamheden verricht door allerlei besturen of onderwerpen waarvan het studie-object duidelijk omschreven is, maar de finaliteit van het onderzoek in het ongewisse gelaten wordt. De investering van de gemeenschap in dergelijke projecten via de tijdelijke tewerkstelling van werknemers zou toch minstens gehonoreerd moeten worden via een duidelijk omschreven finaliteit ten voordele van de gemeenschap en die ook door deze zou kunnen worden gecontroleerd.

Bij het programma 112 betreffende de andere maatregelen inzake werkgelegenheidsbeleid, zou ik even willen verwijzen bij de bestrijding van de sluikarbeid. Het verheugt mij dat ieder jaar opnieuw de nadruk gelegd wordt op de aanpassing van de reglementering en op de versterking van de controles via onder meer een verhoogde strijd

tegen de koppelbazen en een intensere controle op de bouwwerken. Schrijnend is echter de wijze waarop de inspectiediensten hun toezichtsoverdracht opvatten. Ontelbare keren werden wij reeds geconfronteerd met een laattijdig of in het geheel niet reageren op klachten inzake sluikwerk, dermate zelfs dat soms het vermoeden rijst dat de inspectiediensten het ministerieel beleid ter zake helemaal niet wensen te schragen. De vraag rijst dan ook of buiten de onvoldoende mankracht bij de inspectiediensten, ook een probleem rijst van gebrek aan motivering voor de opdracht.

Inzake de fundamentele wijzigingen aangebracht aan de werkloosheidsreglementering bij het koninklijk besluit van 24 december 1980, zou ik hier willen onderstrepen hoezeer ik het betreurt dat de regering het blijkbaar noodzakelijk vond de commissies voor advies af te schaffen. Ik ga zelfs zover het een fundamenteel ondemocratische maatregel te vinden, daar door de nu ingevoerde werkwijze een quasi alleenbeslissingsrecht over de uitstoting uit de werkloosheid aan een ambtenaar wordt toebedeeld. Zonder enigszins te twifelen aan de menselijke inborst van een ambtenaar zal dit hoe dan ook leiden tot willekeur, door verschillende gevoelsmatigheid en interpretatie van vigerende wetteksten. De voorbeelden hiervan zijn legio en werden nu en in het nabije verleden herhaaldelijk en ootmoedig toegegeven door de minister zelf, denken we aan de vaststelling van het brugpensioen, de behandeling van de dossiers bij het Fonds voor Sluiting van Ondernemingen en dergelijke meer. De enige beroepsmogelijkheid voor de werknemer ligt dan op de arbeidsrechtbank doch dit geldt een lange procedure en intussen wordt de strafmaatregel niet opgeschort.

Mag ik de minister en de ganse regering dan ook met aandrang verzoeken deze situatie opnieuw te willen beschouwen, want het kan toch niet dat een regering die in haar verklaringen poneert dat zij een grotere democratisering van de bedrijfswereld verlangt ten voordele van de werknemers, diezelfde categorie afhankelijk maakt van een ambtenaar, indien door één of andere omstandigheid diezelfde werknemer langdurig uit het productieproces verbannen wordt?

Vanzelfsprekend kan aan deze begroting niet voorbijgegaan worden zonder even stil te staan bij de collectieve arbeidsbetrekkingen, die in principe althans moeten leiden tot een vermindering van de sociale spanningen en de vrijwaring van de sociale vrede. In dit verband zal u mij toch toestaan, mijnheer de Voorzitter, even de minister geluk te wensen met de onverpoosde inspanningen die hij verricht op alle vlakken, van lokaal tot nationaal, van professioneel of interprofessioneel, om de dialoog tussen werknemers- en werkgeversorganisaties in stand te houden. Het is dan ook in deze zin dat ik hem zou willen vragen om met meer dan gewone belangstelling de evoluties te willen volgen in de scheepsbouwfirma te Temse, waar de sociale vrede reeds verstoord is, maar veel ernstiger acties dreigen.

Wat oorspronkelijk startte als een interpretatiegeschil over de toepassing van het interprofessioneel akkoord, waarvan onlangs de betrokken ondertekenaars besloten dat de werkzekerheidsclausule opgenomen in de overeenkomst voor het Land van Waas geldig blijft, is het conflict heden ten dage uitgegroeid tot een nukkige uitdaging van het patronaat met betrekking tot de toepassing van het stelsel van collectieve arbeidsovereenkomsten. Dit gevoelens is bij de werknemers, betrokken in het conflict, maar ook bij hun collega's uit een scheepsbouwbedrijf in Hoboken, zo sterk aanwezig dat de in de pers aangekondigde afzegging van de bestelling van twee schepen door de firma Belcam bij Cockerill Yards, evenzo geïnterpreteerd wordt als een manoeuvre van Fabrimetal om de syndicale organisaties daadwerkelijk uit te dagen. Het lijkt mij dan ook hoog tijd dat de sociale bemiddelaar in deze aangelegenheid met uiterste spoed zou optreden. Is het immers zijn taak niet, zoals de minister het in zijn uiteenzetting formuleerde, erop toe te zien dat collectieve geschillen worden voorkomen en, in geval zulks mogelijk blijkt, dat zij zo snel mogelijk een zo goed mogelijke oplossing krijgen?

Persoonlijk zou ik er willen aan toevoegen dat het zeker ook tot zijn opdracht behoort collectieve overeenkomsten die onder zijn voorzitterschap worden afgesloten te doen eerbiedigen en desnoods te interpreteren. Slechts dan kan door de sociale bemiddelaar effectief in geschillen worden opgetreden.

Tot slot, mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, zou ik even willen ingaan op het actief tewerkstellingsbeleid dat in dit land door de regering zou moeten worden gevoerd.

In dit verband zegde ik in de aanhef van mijn betoog reeds dat de minister van Tewerkstelling en Arbeid de gevangene is van zijn collega's. Het is inderdaad ontgoochelend te moeten vaststellen dat in de huidige moeilijke economische omstandigheden niet alleen het betrokken departement niet gewapend is om werkgelegenheid te verschaffen, maar dat bovendien op het vlak van de eigenlijke werkgelegenheid in ons land bijna niets wordt gedaan. Is het niet schrijnend dat een minister deemoedig moet verklaren dat zijn departement niet

rechtstreeks kan inwerken op het economisch leven, maar afhankelijk is van de beslissingen van andere ministeries?

Dit zou nog niet zo erg zijn, indien de opties van de andere departementen niet zo dikwijls zouden ingaan tegen de tewerkstellingsidee. Ik doe een greep uit de bedroevende praktijk.

Zoëven sprak ik reeds over de scheepsbouw, een aangelegenheid waarin minstens drie nationale departementen betrokken zijn, namelijk Verkeerswezen, Economische Zaken en Financiën. Geconfronteerd met enerzijds het feit dat de Belgische reders hun schepen niet meer op concurrentiële basis konden exploiteren en anderzijds het feit dat de twee grote zeescheepsbouwondernemingen over geen orders meer beschikten, werd einde 1978 beslist een studie te laten verrichten over de zeescheepsbouwsector en werd in 1979 beslist een «alarmplan» in te stellen ten voordele van de reders. De studie werd door het departement van Economische Zaken toevertrouwd aan de Dienst voor Nijverheidsbevordering, die via een subcontractant, McKinsey, in mei 1979 een tweede concept van eindrapport indiende onder de hoofding «Koersbepaling van de Belgische scheepsbouw op lange termijn». De studie van de restructuratie van de sector, de marktstudie en de analyse van de mogelijkheden tot specialisatie, diversificatie en reconversie moesten toelaten de tewerkstellingsmogelijkheden maximaal te vrijwaren.

Tot op heden werden nog steeds geen maatregelen voortvloeiend uit deze studie getroffen. Bovendien ondergaan bij het ministerie van Verkeerswezen de dossiers met aanvragen tot beroep op de financiële ondersteuning van de reders in het kader van de wet van 1948 zo'n slakkegangetje dat reeds herhaaldelijk geplaatste bestellingen werden ingetrokken omwille van het gebrek aan uitspraak ter zake van het departement Verkeerswezen.

Mag ik er in dit verband aan herinneren dat dit beklemdoend werd door de heer Saverijs van Boel en door de heer De Laet van Belcam? Is het in die omstandigheden dan nog te verwonderen, mijnheer de minister, dat juist in die sector sociale onlusten uitbreken? Is het voor u nu niet frustrerend een conflict te moeten oplossen, waarvan uw collega's de aanleiding hadden kunnen verhelpen?

Een ander voorbeeld is de scheepsherstellingssector. In oktober 1980 werd officieel een conventie ondertekend ter herstructurering van deze zwaar getroffen sector. Ik wens mij niet te verdiepen in de voorgeschiedenis tot deze conventie die toch ook enige jaren heeft aangesleept. Laat ons liever de feitelijke toestand onder ogen nemen. Uitdrukkelijk wens ik hier te stellen, mijnheer de minister, dat uzelf en uw departement tot op heden stipt en tijdig alle bepalingen van de conventie met betrekking tot het ministerie van Tewerkstelling hebt uitgevoerd, zowel inzake herstructurering als bij het Fonds voor Bestaanszekerheid. In sommige gevallen hebt uzelf gepoogd de tekortkomingen van andere instanties op te vangen, waarvoor u niet alleen alle lof verdient, maar ook de dankbaarheid van de Antwerpse scheepsherstellers.

De herstructureringsmaatregelen en de financiering ervan via het ministerie van Economische Zaken en de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid loopt echter veel minder vlot, zodat ook hier weer de kansen op maximale tewerkstelling gedurig slinken en een gedeelte van de scheepsherstellers het dramatische contingent werklozen zal vervoegen door onvoldoende inzet en coördinatie van de administratieve diensten.

Een derde voorbeeld kan gevonden worden in de zo actuele staalsector. Ik kan best begrijpen dat in het geheel van deze sector die met duizenden afvloeiingen bedreigd wordt, een bedrijfje, zoals de Antwerpse Walserijen, met «slechts» 250 werknemers, een geringe aandacht geniet. Ik betreur toch dat omwille misschien van communautaire verwickelingen en financiële belangen de betrokken ministeriële departementen niet de minste poging ondernemen om dit bedrijf, dat tot op heden nooit aanspraak maakte op overheidshulp, te helpen in zijn voortbestaan dat enkel bedreigd wordt door de humeurigheid van de financiële groep Frère ten opzichte van deze quasi rendabele Vlaamse vestiging. Zonder enige ondersteuningsmaatregel mag u, mijnheer de minister, beginnen denken aan de opvangmogelijkheden voor deze mensen in uw programma 111.

Tenslotte een kijkje op de bezuinigingsmaatregelen via een liftenfirma Thierry, uit het Antwerpse, met een tewerkstelling van circa 300 mensen. In deze tijd van krappe overheidsmiddelen saneren de ministeriële departementen, waaronder het ministerie van Openbare Werken op allerlei uitgaven, maar naar mijn gevoel op een ondoordachte wijze. Men selecteert zuiver via de administratieve hakbijl, zonder rekening te houden met het tewerkstellingseffect. Voor de betrokken firma heeft dit een uitstel, of moet ik zeggen afstel, van bestellingen tot gevolg van niet minder dan 45 miljoen. Het hoeft geen

betoog dat dit voor een dergelijke middelgrote firma een zeer ernstige klap betekent, die diepe sporen op de tewerkstelling nalaat.

Uit deze enkele voorbeelden blijkt duidelijk dat door het ongecoördineerd optreden van de overheidsdepartementen en de ondergeschikte rol die het departement Tewerkstelling en Arbeid toebedeeld krijgt, een eigenlijk actief werkgelegenheidsbeleid weinig kans op slagen krijgt.

Men zou toch minstens mogen verwachten dat in aangelegenheden, zoals ik hier enkele voorbeelden citeerde, het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid zou betrokken worden, gezien de rechtstreekse weerslag op het departement en zijn financiële middelen.

De heer Vanderpoorten. — En het Parlement? Mogen wij daar ook niet bij betrokken worden? Het schijnt dat er verleden week vrijdag een akkoord is gesloten in de regering nopens de steun aan de bedrijven enerzijds en de staalindustrie anderzijds. Seder een aantal jaren en dat zal straks gespecificeerd worden, ben ik lid van het Parlement, maar ik heb dat nog nooit meegemaakt. Is de regering van plan ons deze tekst mede te delen?

De heer Van den Eynden. — Deze vraag zou u natuurlijk aan de regering moeten stellen, want ik heb het ook tegen de regering, mijnheer Vanderpoorten.

De heer Vanderpoorten. — Dat heb ik wel gehoord en daarom juich ik u toe.

De heer Van den Eynden. — Dank u, voor uw toejuicing, mijnheer Vanderpoorten. Ik hoop dan ook, mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, mijnheer Vanderpoorten — ik vermeld u speciaal gelet op uw belangstelling —, dat dit betoog er de regering toe zal aanzetten het departement van Tewerkstelling en Arbeid de rol toe te bedelen die noodzakelijk is in het streven naar een volledige en betere tewerkstelling.

Wel wetend dat het slot van mijn betoog zich niet rechtstreeks tot u richtte, mijnheer de minister, aangezien wij u hebben leren waardeeren als een dynamisch en democratisch bewindsman — wie de getroffen werknemers in deze zware crisis kunnen rekenen, zal de socialistische senaatsfractie, mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, deze begroting 1981 goedkeuren.

Ik dank u allen en de heer Vanderpoorten voor de aandacht. (Applaus op de banken van de meerderheid en op sommige liberale banken.)

De Voorzitter. — Wij onderbreken de algemene bespreking van deze begroting. Wij hervatten die behandeling aanstaande dinsdag te 14 uur. Er zijn nog een tiental sprekers ingeschreven.

PROJET DE LOI RELATIF A LA SOUSCRIPTION DE LA BELGIQUE A L'AUGMENTATION GENERALE DU CAPITAL DE LA BANQUE INTERNATIONALE POUR LA RECONSTRUCTION ET LE DEVELOPPEMENT ET A LA CONTRIBUTION DE LA BELGIQUE A LA VIe RECONSTITUTION DES RESSOURCES DE L'ASSOCIATION INTERNATIONALE DE DEVELOPPEMENT.

Discussion et vote des articles

ONTWERP VAN WET BETREFFENDE DE INSCHRIJVING VAN BELGIE OP DE ALGEMENE KAPITAALVERHOOGING VAN DE INTERNATIONALE BANK VOOR WEDEROPBOUW EN ONTWIKKELING EN BETREFFENDE DE BIJDRAGE VAN BELGIE IN DE VIe WEDERSAMENSTELLING VAN DE MIDDELEN VAN DE INTERNATIONALE ONTWIKKELINGSASSOCIATIE.

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Avant de passer à la discussion des articles et amendements du projet de loi contenant le budget des Travaux publics, je présume que le Sénat sera d'accord d'examiner un point urgent de l'ordre du jour; il s'agit du projet de loi relatif à la souscription de la Belgique à l'augmentation générale du capital de la Banque internationale pour la Reconstruction et le Développement et à la

contribution de la Belgique à la VIe reconstitution des ressources de l'Association internationale de Développement. (*Assentiment.*)

La discussion générale est ouverte.

De algemene beraadslaging is geopend.

La parole est au rapporteur.

M. Sweert, rapporteur. — Je me réfère à mon rapport écrit, monsieur le Président.

M. le Président. — Personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Vraagt niemand het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de behandeling van de artikelen van het ontwerp van wet.

Artikel één luidt:

Artikel 1. De Koning wordt ertoe gemachtigd de inschrijving van België op het kapitaal van de Internationale Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling van 726,8 tot 1 432,1 miljoen dollar van de Verenigde Staten te verhogen, overeenkomstig de resoluties nrs. 346 en 347 respectievelijk getiteld « Algemene Kapitaalverhoging — 1979 » en « Bijkomende Verhoging van het maatschappelijk kapitaal en van de inschrijvingen op dat kapitaal — 1979 » goedgekeurd door de Raad van Gouverneurs van de Internationale Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling op 4 januari 1980.

Article 1er. Le Roi est autorisé à porter la souscription de la Belgique au capital de la Banque internationale pour la Reconstruction et le Développement de 726,8 à 1 432,1 millions de dollars des Etats-Unis, conformément aux résolutions n°s 346 et 347 intitulées respectivement « Augmentation générale du capital — 1979 » et « Augmentation supplémentaire du capital social autorisé et des souscriptions audit capital — 1979 » adoptées par le Conseil des Gouverneurs de la Banque internationale pour la Reconstruction et le Développement le 4 janvier 1980.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 2. De Koning wordt ertoe gemachtigd, in naam van België, toe te stemmen in een bijdrage voor een maximumbedrag van 5 743 584 000 Belgische frank aan de Internationale Ontwikkelingsassociatie, overeenkomstig de Resolutie nr. 117 goedgekeurd door de Raad van Gouverneurs van die Associatie op 26 maart 1980.

Art. 2. Le Roi est autorisé à consentir au nom de la Belgique une contribution d'un montant maximum de 5 743 584 000 francs belges à l'Association internationale de Développement conformément à la Résolution n° 117 adoptée par le Conseil des Gouverneurs de cette Association le 26 mars 1980.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 3. De betaling van de eerste jaarlijkse termijn van de Belgische bijdrage aan de Internationale Ontwikkelingsassociatie, waarvan het bedrag 1 914 528 000 Belgische frank belooft, mag verricht worden zonder dat de voorwaarden nopens de effectieve inwerkingtreding van de Resolutie nr. 117 van 26 maart 1980, vastgesteld in afdeling E van laatstgenoemde, vervuld zijn.

Art. 3. Le paiement du premier versement annuel de la contribution belge à l'Association internationale de Développement, dont le montant s'élève à 1 914 528 000 francs belges, peut être effectué sans que les conditions d'entrée en vigueur effective de la Résolution n° 117 du 26 mars 1980, prévues à la section E de celle-ci, soient remplies.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé tout à l'heure au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen straks over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DES TRAVAUX PUBLICS DE L'ANNÉE BUDGÉTAIRE 1981

Discussion et vote des articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN OPENBARE WERKEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1981

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi contenant le budget du ministère des Travaux publics de 1981.

Wij gaan over tot het onderzoek van de artikelen van het ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Openbare Werken voor 1981.

Au tableau budgétaire, MM. Neuray et Bonmariage présentent les amendements que voici:

Begrotingstabel

Titel I. — Lopende uitgaven

Sectie 31. — Eigenlijk ministerie van Openbare Werken

Hoofdstuk I. — Consumptieve bestedingen

Een artikel 12.33 toe te voegen, luidende:

« Art. 12.33. Kosten van opleiding en inwijding van het personeel van de administratie en de fondsen die afhangen van het Ministerie van Openbare Werken, in verband met het probleem en de ecologische en menselijke gevolgen van de grote openbare infrastructuurwerken »

en een krediet van 8 000 000 frank uit te trekken.

Vermeerdering: 8 000 000 frank.

Hoofdstuk IV. — Inkomensoverdrachten binnen de sector overheid

Art. 41.01. Transfert naar het Wegenfonds (blz. 21).

Het krediet van 33 628 000 000 frank terug te brengen tot 33 620 000 000 frank.

Vermindering: 8 000 000 frank.

Tableau budgétaire

Titre I. — Dépenses courantes

Section 31. — Ministère des Travaux publics proprement dit

Chapitre I. — Dépenses de consommation

Insérer un article 12.33 (p. 17), libellé comme suit:

« Art. 12.33. Frais de formation et d'initiation du personnel de l'administration et des fonds dépendant du ministère des Travaux publics aux problèmes et aux conséquences écologiques et humaines des grands travaux d'infrastructures publiques »

et inscrire un crédit de 8 000 000 de francs.

Augmentation: 8 000 000 de francs.

Chapitre IV. — Transferts de revenus à l'intérieur du secteur public

Art. 41.01. Transfert au Fonds des Routes (p. 21).

Ramener le crédit de 33 628 000 000 de francs à 33 620 000 000 de francs.

Réduction: 8 000 000 de francs.

Ces amendements sont-ils appuyés? (*Plus de deux membres se lèvent.*)

Les amendements étant réglementairement appuyés, ils feront partie de la discussion.

La parole est à M. Neuray.

M. Neuray. — Monsieur le Président, vous avez déclaré hier, monsieur le ministre, qu'il était un peu tard pour déposer des amen-

dements, la discussion étant déjà fort avancée. Cependant, comme l'assemblée est souveraine, qu'il me soit tout de même permis de m'expliquer.

Mon premier amendement porte sur un point qui peut sembler mineur, mais qui me paraît intéressant, dans l'atmosphère et dans l'environnement actuels.

Il tend à voir donner à l'ensemble des fonctionnaires du ministère des Travaux publics une formation et l'éveil d'un intérêt dans le domaine de l'écologie. En effet, nous pensons qu'il ne suffit pas de voter des lois et des décrets. Chacun, au poste où il se trouve, doit pouvoir prendre conscience de l'importance des problèmes écologiques.

C'est le sens de cet amendement, qui vise à créer un fonds pour la formation et l'initiation du personnel de l'administration dépendant du ministère des Travaux publics aux problèmes et aux conséquences écologiques et humaines des grands travaux d'infrastructure publique.

A l'heure actuelle, cette préoccupation nous paraît vraiment primordial.

M. le Président. — La parole est à M. Chabert, ministre.

M. Chabert, ministre des Travaux publics et des Réformes institutionnelles. — Monsieur le Président, les budgets du département contiennent déjà des crédits pour la formation professionnelle des fonctionnaires. J'estime qu'il n'est pas indiqué de réserver un montant spécifique aux dépenses relatives à une seule sorte de formation.

Je ne puis dès lors marquer mon accord sur l'amendement déposé. Je demande au Sénat de le repousser.

M. le Président. — Je présume que le vote nominatif est demandé. (*Assentiment.*)

Il y est donc procédé.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

147 membres sont présents.

147 leden zijn aanwezig.

120 votent non.

120 stemmen neen.

24 votent oui.

24 stemmen ja.

3 s'abstiennent.

3 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaensens, André, Bailly, Bâsecq, Boey, Bogaerts, Bruart, Busieau, Mme Buyse, MM. Canipel, Carpels, Chabert, Claeys, Conrotte, Cooreman, Cornelis, Cugnon, Cuvelier, Daems, Dalem, Daulne, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, De Clercq, Deconinck, Decoster, De Graeve, Delmotte, Mmes De Loore-Raeymaekers, De Pauw-Deveen, MM. De Rore, Descamps, De Seranno, De Smeyter, le chevalier de Stexhe, Deworme, D'Haeyer, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, Dulac, Egelmeers, Féaux, Férir, Février, Flagothier, Geens, Gerits, Gijs, Mmes Gillet (Lucienne), Goor-Eyben, MM. Goossens, Gramme, Guillaume (François), Mme Hanquet, M. Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Hismans, Hostekint, Houben, Hoyaux, Hubin, Kenens, Kevers, Lagae, Lagneau, Lahaye, Lallemand, Lambiotte, Lavens, Leclercq, Lecoq, Lindemans, Lutgen, Mmes Maes-Vanrobaeys, Mayence-Goossens, MM. Mesotten, Meunier, Nauwelaerts, Mme Nauwelaerts-Thues, MM. Noël de Burlin, Nutkewitz, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pede, Mme Pétry, M. Piot, Mme Planckaert-Staessens, MM. Poulain, Poulet, Radoux, Mmes Remy-Oger, Rommel-Souvagie, MM. Seeuws, Smeers, Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Storme, Sweert, Tilquin, Toussaint (Théo), Vandana-bee, Van den Broeck, Van den Eynden, Van den Nieuwenhuijzen, Vanderborgh, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herreweghe, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Wambeke, Verbist, Waltniel, Windels, Wyninckx et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

Mme Bernaerts-Viroux, MM. Bertrand, Bonmariage, Capoen, Cerf, de Bruyne, Désir, de Wasseige, Dussart, Gillet (Jean), Guil-

laume (Emile), Humblet, Jorissen, Lepaffe, Moureaux, Neuray, Payfa, Peeters, Renard, Vandekerckhove, Van der Elst, Vandezande, Van Ooteghem et J. Wathelet.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Coen, Hanin et Maes.

M. le Président. — Le membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

De heer Maes. — Ik ben afgesproken met de heer Vangronsveld.

M. Coen. — J'ai pairé avec M. Bataille.

M. Hanin. — Je n'ai pas voté « non » parce que la préoccupation des auteurs de l'amendement est justifiée. Je n'ai pas voté « oui » parce qu'il n'est pas démontré que les crédits prévus sont insuffisants.

M. le Président. — Au tableau budgétaire, M. Hanin présente les amendements que voici :

Begrotingstabel

Titel I. — Lopende uitgaven

Sectie 31. — Eigenlijk ministerie van Openbare Werken

Hoofdstuk IV. — Inkomensoverdrachten binnen de sector overheid

Art. 41.01. Transfert naar het Wegenfonds (blz. 21).

Het krediet van 33 628 000 000 frank terug te brengen tot 31 946 600 000 frank.

Vermindering: 1 681 400 000 frank.

Titel II. — Kapitaaluitgaven

Deel I. — Kredieten voor de uitvoering van het investeringsprogramma

Hoofdstuk VI. — Vermogensoverdrachten binnen de sector overheid

Gebouwen

Art. 61.03. Krediet ter beschikking te stellen van de Regie der Gebouwen enz. (blz. 30).

Het krediet van 6 500 000 000 frank te brengen op 8 847 850 000 frank.

Vermeerdering: 2 347 850 000 frank.

Hoofdstuk VII. — Investerings (civiele)

Aanleg van wegen en waterbouwkundige werken

Waterwegen

a) Art. 73.03. Waterlopen (blz. 35).

De vastleggingskredieten terug te brengen van 3 224 500 000 frank tot 2 902 050 000 frank.

Vermindering: 322 450 000 frank.

b) Art. 73.04. Kust, zeehavens en hun toegangswegen (blz. 36).

De vastleggingskredieten terug te brengen van 3 440 000 000 frank tot 3 096 000 000 frank.

Vermindering: 344 000 000 frank.

Tableau budgétaire

Titre I. — Dépenses courantes

Section 31. — Ministère des Travaux publics proprement dit

Chapitre IV. — Transferts de revenus à l'intérieur du secteur public

Art. 41.01. Transfert au Fonds des Routes (p. 21).

Ramener le crédit de 33 628 000 000 de francs à 31 946 600 000 francs.

Réduction: 1 681 400 000 francs.

Titre II. — Dépenses de capital

Partie I. — Crédits destinés à la réalisation du programme d'investissement

Chapitre VI. — Transfert de capitaux à l'intérieur du secteur public

Bâtiments

Art. 61.03. Crédit à mettre à la disposition de la Régie des Bâtiments, etc. (p. 30).

Porter le crédit de 6 500 000 000 de francs à 8 847 850 000 francs.
Augmentation: 2 347 850 000 francs.

Chapitre VII. — Investissements (civils)

Construction de routes et travaux hydrauliques

Voies Hydrauliques

a) Art. 73.03. Cours d'eau (p. 35).

Ramener les crédits d'engagement de 3 224 500 000 francs à 2 902 050 000 francs.

Réduction: 322 450 000 francs.

b) Art. 73.04. Côte, ports maritimes, etc. (p. 36).

Ramener les crédits d'engagement de 3 440 000 000 de francs à 3 096 000 000 de francs.

Réduction: 344 000 000 de francs.

Ces amendements sont-ils appuyés? (*Plus de deux membres se lèvent.*)

Les amendements étant réglementairement appuyés, ils feront partie de la discussion.

La parole est à M. Hanin.

M. Hanin. — Monsieur le Président, monsieur le ministre, mesdames, messieurs, je défendrai mes trois amendements en même temps, car ils sont corrélatifs et il est bien évident que le vote de l'un entraîne celui des autres.

L'un de ces amendements consiste essentiellement à réduire de 2 milliards 300 millions les grands travaux, comme le Fonds des Routes, les travaux hydrauliques, portuaires, etc. pour les transférer au chapitre des bâtiments.

J'explique très rapidement pourquoi j'ai déposé cet amendement. Son fondement est repris dans l'exposé que le ministre a fait lors de la discussion de son budget en commission.

A la page 32 du rapport de M. De Seranno, il est un poste dénommé «Bâtiments - Emplois».

Il est un fait que les investissements dans les bâtiments contribuent fortement à promouvoir l'emploi, en raison même de la très faible mise en œuvre directe des matières premières, de l'usage très important des produits finis et semi-finis, du recours à une multitude de corps de métiers différents, du montant relativement peu élevé des marchés, de l'intervention de nombreuses petites et moyennes entreprises.

Après un paragraphe de plus de quinze lignes démontrant l'intérêt de pareils travaux pour l'emploi, vous terminez votre exposé en disant: «Dans cette optique, chaque milliard investi par la Régie ou l'administration des Bâtiments fournit du travail à 1 500 ouvriers pendant un an.»

Il est exact, et personne ne le discute, que de l'argent consacré à des travaux dans les bâtiments produit plus d'emplois que les travaux consacrés au travaux ordinaires et aux grands investissements.

Je prétends que dans un moment où la préoccupation majeure se porte sur l'emploi et sur nos finances publiques, il est logique de consacrer plus d'argent à des travaux qui procureront du travail à plus de personnes. Par conséquent, cela permettra de diminuer les frais entraînés par le nombre de chômeurs à payer.

Quelles sont les objections du ministre? Il a bien voulu les faire hier, et je connais trop son sens du fair-play pour croire qu'il a gardé des atouts en réserve. Il nous a dit en premier lieu que le budget est trop engagé. Je ne considère pas cet argument comme valable. Si le budget est à ce point engagé qu'on ne puisse plus le changer, ne discutons pas et bornons-nous à le voter. C'est très clair.

Deuxième réponse du ministre, l'amendement compromet l'équilibre du budget. Quel équilibre? Il prévoit 58 milliards pour les grands travaux dont je parle et 13 milliards 700 millions pour les bâtiments. En faisant le grand transfert dont je parle, il restera 55 milliards 700 millions pour les grands travaux, et 16 milliards pour les bâtiments. L'équilibre n'est pas mis en péril.

Troisièmement avez-vous dit, ce qui compte c'est le transfert pour les travaux routiers, notamment des grands travaux d'entretien. Vous avez raison de le faire, mais l'un n'est pas exclusif de l'autre.

Quatrièmement, il faut finir ce qui est commencé. Je suis d'accord, mais vous ne terminerez pas du jour au lendemain, en un an, les travaux commencés. Néanmoins, j'admets qu'ils sont prioritaires par rapport au reste.

Cinquièmement, cela met en danger les entreprises de travaux publics qui disposent de beaucoup de matériel, de personnel, etc.

J'aimerais attirer votre attention sur le danger d'un tel raisonnement dans la mesure où l'on admet qu'il ne faut pas changer une politique parce que des investissements considérables ont été faits, notamment, par des entrepreneurs routiers, ou des entrepreneurs en matière hydraulique. Cela prouve que nous menons une politique rigide que nous ne pouvons plus changer. C'est extrêmement grave. Cela revient à un aveu d'impuissance de changement.

Or, hier, en réponse à M. Lagneau, vous avez dit, monsieur le ministre, en évoquant les travaux des années précédentes, avoir fait un effort extraordinaire. C'est vrai que nous sommes un des pays le mieux équipé du monde.

Pour terminer, je voudrais souligner que ce dont nous avons le plus besoin ce n'est plus de l'infrastructure lourde — bien sûr elle doit être continuée et entretenue — mais ce n'est plus là que doit porter l'effort principal pour l'avenir économique de notre pays. Ce qui est le plus important à l'heure actuelle pour l'avenir c'est de porter les efforts dans une autre direction.

Voilà donc la justification de mon amendement. Je sais bien qu'il se heurte à une difficulté majeure que vous n'avez pas mentionnée. Je le ferai pour vous, monsieur le ministre. Chacun des membres de cette assemblée peut craindre que s'il vote un tel amendement, il pourrait mettre en péril des travaux qu'il a demandés et qui intéressent un territoire qui l'intéresse tout particulièrement. C'est vrai que ce danger existe effectivement, par exemple, pour l'arrondissement qui me concerne. Mais je crois que nous sommes ici pour défendre l'intérêt général et que le meilleur moyen de le faire c'est de commencer les mutations absolument nécessaires dans notre pays.

M. le Président. — La parole est à M. Chabert, ministre.

M. Chabert, ministre des Travaux publics et des Réformes institutionnelles. — Monsieur le Président, j'aurais mauvaise grâce à répéter tous les arguments que j'ai développés hier soir et qui viennent effectivement d'être résumés par M. Hanin. Malheureusement, si mes arguments ne l'ont pas convaincu, la réciprocité est vraie aussi.

Je voudrais cependant ajouter un argument — il ne s'agit nullement d'un lapin que je sors de mon chapeau ni d'une carte de ma manche — mais c'est un point que je n'ai peut-être pas suffisamment développé hier soir et dont je crois utile de souligner l'importance.

Mon département fait un effort supplémentaire considérable en faveur du secteur de la construction et plus particulièrement des bâtiments, puisqu'il est de l'ordre de 1,8 milliard. La politique préconisée aujourd'hui par M. Hanin se concrétise donc dans les faits.

J'insiste cependant pour que les amendements qu'il propose ne soient pas retenus par le Sénat, non parce que je pense que celui-ci ne

soit pas sensible à l'argument de l'intérêt général, mais parce que — et M. Hanin ne l'ignore pas — des modifications apportées *ex abrupto* en cours d'année peuvent être préjudiciables à certaines entreprises qui ont des chantiers en cours ou qui vont s'ouvrir prochainement. Là aussi il faut songer à l'emploi.

C'est la raison pour laquelle, tout en assurant M. Hanin que les arguments qu'il a développés ne me laissent pas insensible, je demande au Sénat de rejeter ces amendements.

M. le Président. — Je présume que le Sénat sera d'accord pour se prononcer par un seul vote sur ces différents amendements. (*Assentiment.*)

Het woord is aan de heer Vanderpoorten.

De heer Vanderpoorten. — Mijnheer de Voorzitter, indien ik het goed heb begrepen, zijn de amendementen van de heer Hanin vooral gebaseerd op de opmerkingen van de verslaggever, mijn geliefde vriend, de heer De Seranno. Wij zullen te zijner ere die amendementen goedkeuren.

M. Hanin. — Monsieur le Président, je tiens à rectifier une erreur : le rapport de M. De Seranno dit bien cela, mais il rapporte l'exposé du ministre.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van Ooteghem.

De heer Van Ooteghem. — Mijnheer de Voorzitter, wij kunnen wel akkoord gaan met het eerste deel van de amendementen van de heer Hanin betreffende de transfer naar het Wegenfonds. Wij zijn het echter niet eens met de voorgestelde vermindering inzake de waterbouwkundige werken. Daar die amendementen één geheel uitmaken, zullen wij tegenstemmen.

M. le Président. — Nous passons au vote sur les amendements de M. Hanin.

Wij gaan over tot de stemming over de amendementen van de heer Hanin.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

152 membres sont présents.

152 leden zijn aanwezig.

108 votent non.

108 stemmen neen.

40 votent oui.

40 stemmen ja.

4 s'abstiennent.

4 onthouden zich.

En conséquence, les amendements ne sont pas adoptés.

Derhalve zijn de amendementen niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaenssens, André, Bailly, Basecq, Bogaerts, Bruart, Buisseau, Mme Buyse, MM. Calewaert, Califice, Canipel, Capoen, Carpels, Chabert, Claeys, Conrotte, Cooreman, Cornelis, Cugnon, Dalem, Daulne, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, de Bruyne, De Clercq, Deconinck, De Graeve, De Kerpel, Delmotte, Mmes De Loore-Raeymaekers, De Pauw-Deveen, MM. De Rore, De Seranno, De Smeyter, Deworme, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, Dulac, Egelmeers, Féaux, Férir, Flagothier, Geens, Gerits, Gijs, Mmes Gillet (Lucienne), Goor-Eyben, MM. Goossens, Gramme, Guillaume (François), Mme Hanquet, MM. Hismans, Houben, Hoyaux, Hubin, Jorissen, Kevers, Lagae, Lallemand, Lambiotte, Lavens, Leclercq, Lecoq, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, MM. Mesotten, Meunier, Nauwelaerts, Mme Nauwelaerts-Thues, M. Noël de Burlin, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Peeters, Mme Pétry, M. Piot, Mme Planckaert-Staessens, MM. Poulain, Poullet, Radoux, Mmes Remy-Oger, Rommel-Souvagie, MM. Seeuws, Smeers, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Sweert, Toussaint (Théo), Vandekerckhove, Vandenabeele, Van den Eynden, Van den Nieuwenhuijzen, Vanderborght, Van der Elst, Vandezande, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herreweghe, Van Nevel, Vannieuwenhuize, Van Ooteghem, Van Spitael, Van Wambeke, van Waterschoot, Verbist, Windels, Wyninckx et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

M. Bascour, Mme Bernaerts-Viroux, MM. Bertrand, Boey, Bonmariage, Bril, Cerf, Cuvelier, Daems, Decoster, Descamps, Désir,

de Wasseige, D'Haeyer, le comte du Monceau de Bergendal, Dussart, Février, Gillet (Jean), Guillaume (Emile), Hanin, Henrion, Humblot, Kenens, Lagneau, Lahaye, Lepaffe, Mme Mayence-Goossens, MM. Moureaux, Neuray, Nutkewitz, Payfa, Pede, Renard, Sondag, Tilquin, Van den Broeck, Vanderpoorten, Vandersmissen, Waltniel et J. Wathelet.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Coen, le chevalier de Stexhe, Mme Herman-Michielsens et M. Maes.

M. le Président. — Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

M. le chevalier de Stexhe. — Monsieur le Président, je n'ai pas voté en faveur de l'amendement déposé par M. Hanin parce qu'il me paraît évident que, dans le cadre du budget de 1981, adopter fin mai un tel amendement risquerait de mettre en péril les chantiers en cours.

Je n'ai pas voté contre cependant, parce que je crois qu'à la veille de la préparation du budget de 1982, il me paraît fort opportun que le ministre des Travaux publics ait l'attention attirée sur le sérieux des arguments développés par M. Hanin, c'est-à-dire, essentiellement, sur l'intérêt actuel, quand se pose si gravement le problème de l'emploi, de voir une part plus importante des crédits du budget des Travaux publics affectée aux bâtiments plutôt qu'aux travaux routiers.

Nous avons le sentiment, surtout en matière de travaux publics, d'être mis souvent devant le fait accompli.

J'estime dès lors opportun de souligner dès à présent au ministre nos préoccupations pour la préparation du budget de 1982 et je ne doute pas qu'il les examinera avec une particulière attention.

Mevrouw Herman-Michielsens. — Ik heb afgesproken met mevrouw Turf.

M. le Président. — Au tableau budgétaire, M. Neuray et consorts ont présenté l'amendement que voici :

Titel II. — Kapitaaluitgaven

Deel I. — Kredieten bestemd voor de uitvoering van het investeringsprogramma

Secctie 31. — Eigenlijk Ministerie van Openbare Werken

Hoofdstuk VI. — Vermogensoverdrachten binnen de sector overheid

Art. 63.14. Rijkstegemoetkoming in de kosten van de werken die worden uitgevoerd in de door de lagere openbare besturen beheerde havens (blz. 32).

De vastleggingskredieten van 1750,0 miljoen frank te brengen op 1.000,0 miljoen frank.

Vermindering: 750,0 miljoen frank.

Titre II. — Dépenses de capital

Partie I. — Crédits destinés à la réalisation du programme d'investissement

Section 31. — Ministère des Travaux publics proprement dit

Chapitre VI. — Transferts de capitaux à l'intérieur du secteur public

Art. 63.14. Intervention de l'Etat dans le coût des travaux à exécuter aux ports gérés par les administrations publiques subordonnées (p. 32).

Ramener les crédits d'engagement de 1750,0 millions de francs à 1.000,0 millions de francs.

Réduction: 750,0 millions de francs.

Ces amendements sont-ils appuyés? (*Plus de deux membres se lèvent.*)

Les amendements étant réglementairement appuyés, ils feront partie de la discussion.

La parole est à M. Neuray.

M. Neuray. — On peut se demander, monsieur le Président, si cela vaut la peine de discuter des budgets quand on nous dit qu'il est trop tard pour y changer quoi que ce soit.

Je tiens à souligner cependant qu'hier, le ministre n'a pas répondu à ma question relative à la concurrence coûteuse que se font nos trois ports dits nationaux et à la position qu'ils occupent par rapport à Dunkerque et à Rotterdam qui, eux aussi, sont en pleine expansion.

Nous considérons que ces montants qui servent essentiellement à développer l'économie régionale ne devraient pas être prélevés sur les budgets nationaux mais sur ceux des régions et des communautés.

C'est le sens de notre amendement qui tend à diminuer de 750 millions les crédits pour les travaux portuaires. Nous rencontrons ainsi également les remarques qu'a formulées M. Hanin. (*Applaudissements sur les bancs du FDF-RW.*)

M. le Président. — La parole est à M. Chabert, ministre.

M. Chabert, ministre des Travaux publics et des Réformes institutionnelles. — Monsieur le Président, je demande le rejet de ces amendements dont l'adoption mettrait directement en cause les emplois concernés.

M. le Président. — Je présume que nous pouvons procéder à un seul vote sur les deux amendements. (*Assentiment.*)

Nous passons au vote.

Wij gaan over tot de stemming.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

148 membres sont présents.

148 leden zijn aanwezig.

131 votent non.

131 stemmen neen.

15 votent oui.

15 stemmen ja.

2 s'abstiennent.

2 onthouden zich.

En conséquence, les amendements ne sont pas adoptés.

Derhalve zijn de amendementen niet aangenomen.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

MM. Adriaensens, André, Bailly, Bascour, Basecq, Mme Bernaerts-Viroux, MM. Boey, Bogaerts, Bril, Bruart, Busieau, Mme Buyse, MM. Calewaert, Califice, Canipel, Capoen, Carpels, Chabert, Claeys, Conrotte, Cooreman, Cornelis, Cugnon, Cuvelier, Daems, Dalem, Daulne, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, de Bruyne, De Clercq, Deconinck, Decoster, De Graeve, De Kerpel, Delmotte, Mmes De Loore-Raeymaekers, De Pauw-Deveen, MM. De Rore, Descamps, De Seranno, De Smeyter, le chevalier de Stexhe, Deworme, D'Haeyer, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, Dulac, le comte du Monceau de Bergendal, Egelmeyers, Féaux, Féris, Février, Flagothier, Gerits, Gijs, Gillet (Jean), Mmes Gillet (Lucienne), Goor-Eyben, Hanquet, MM. Hismans, Houben, Hoyaux, Hubin, Jorissen, Kenens, Lagae, Lahaye, Lallemand, Lambiotte, Lavens, Leclercq, Lecoq, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, MM. Maes, Mesotten, Meunier, Nauwelaerts, Mme Nauwelaerts-Thues, MM. Noël de Burlin, Nutkewitz, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pede, Peeters, Piot, Mme Planckaert-Staessens, MM. Poulain, Pouillet, Radoux, Mmes Remy-Oger, Rommel-Souvagie, MM. Seeuws, Smeers, Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Sweert, Tilquin, Toussaint (Théo), Vandekerckhove, Vandenabeele, Van den Broeck, Van den Eynden, Van den Nieuwenhuijzen, Vanderborght, Van der Elst, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vandezande, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herreweghe, Van Nevel, Van-nieuwenhuyze, Van Ooteghem, Van Spitael, Van Wambeke, van Waterschoot, Verbist, Waltniel, J. Wathélet, Windels, Wyninckx et Leemans.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Bertrand, Bonmariage, Cerf, de Wasseige, Dussart, Guillaume (Emile), Henrion, Humblot, Lepaffe, Mmes Mathieu-Mohin, Mayence-Gossens, MM. Moureaux, Neuray, Payfa et Renard.

Se sont abstenus:

Hebben zich onthouden:

M. Coen et Mme Herman-Michielsens.

De Voorzitter. — Eveneens bij de begrotingstabel hebben de heren Van Ooteghem en Peeters volgend amendement voorgesteld:

Titel II. — Kapitaaluitgaven

Deel I. — Kredieten bestemd voor de uitvoering van het Investeringsprogramma

Sectie 31. — Eigenlijk Ministerie van Openbare Werken

Hoofdstuk 01. — Diversen

Niet economisch verdeeld

Art. 01.07. Versterking van dijken (blz. 38).

De vastleggingskredieten van 800 miljoen frank te brengen op 1 miljard frank.

Vermeerdering: 200 miljoen frank.

Titre II. — Dépenses de capital

Partie I. — Crédits destinés à la réalisation du programme d'Investissement

Section 31. — Ministère des Travaux publics proprement dit

Chapitre 01. — Divers

Non réparti économiquement

Art. 01.07. Renforcement de digues (p. 38).

Porter les crédits d'engagement de 800 millions de francs à 1 milliard de francs.

Augmentation: 200 millions de francs.

Wordt dat amendement gesteund? (*Meer dan twee leden staan op.*)

Daar het amendement regelmatig wordt gesteund, maakt het deel uit van de behandeling.

Het woord is aan de heer Van Ooteghem.

De heer Van Ooteghem. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, na de grote overstromingsramp die ons land heeft gekend, hebben de opeenvolgende regeringen herhaaldelijk beloofd dat jaarlijks ten minste één miljard zou worden besteed aan de versterking van de dijken. Ik verwijs naar de bespreking van het ontwerp van dijkenwet in de Senaat op 25 juli 1978. De toenmalige minister van Openbare Werken kondigde toen aan dat voor 1978 2 miljard kredieten zouden worden uitgetrokken.

Minister Mathot zei onder meer: « En ce qui concerne les années futures et compte tenu du plan d'infrastructure prioritaire, des montants plus élevés encore figureront au budget, afin nous permettre de poursuivre l'effort entamé depuis maintenant plusieurs mois. »

Dat wil zeggen dat de regering waarvan de heer minister Mathot minister van Openbare Werken was, zich formeel heeft verbonden om gedurende verschillende jaren bedragen uit te trekken van meer dan 2 miljard voor de versterking van de dijken.

Mijnheer de minister, ik wijs u erop dat de dijken in Oost-Vlaanderen in een erbarmelijke toestand verkeren. Bovendien staan wij hier voor een formele belofte van verschillende regeringen. Wij constateren dat vorig jaar 2 240 miljard kredieten waren uitgetrokken waarvan maar 1 169 miljoen werden vastgelegd. Dit jaar is het krediet nog kleiner want slechts 800 miljoen werd ingeschreven voor dijkenversterkingen.

Mijnheer de minister, ik meen dat wij uw regering attent moeten maken op deze formele belofte. Ons amendement heeft tot doel die formele belofte van de toenmalige regering, waarvan u ook deel uitmaakte, waar te maken. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Chabert.

De heer Chabert, minister van Openbare Werken en Institutionele Hervormingen. — Mijnheer de Voorzitter, collega's, de formele belofte van mijn voorgangers zal integraal worden gerespecteerd. Het dijkenversterkingsprogramma dat werd vastgelegd, zal binnen het geplande tijdsbestek worden uitgevoerd.

De uitslagen van bepaalde aanbestedingen hebben uitgewezen dat verschillende prijsbiedingen lager zijn dan de geraamde bedragen. Daarom zijn wij in staat met minder geld hetzelfde programma tijdig te realiseren.

Ik vraag dus de Senaat het amendement niet aan te nemen.

De heer Jorissen. — Dat is een mooi voorbeeld voor de staalnijverheid!

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de MM. Van Ooteghem et Peeters.

Wij gaan over tot de stemming over het amendement van de heren Van Ooteghem en Peeters.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

142 membres sont présents.

142 leden zijn aanwezig.

110 votent non.

110 stemmen neen.

29 votent oui.

29 stemmen ja.

3 s'abstiennent.

3 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté oui:

Hebben neen gestemd:

MM. Adriaensens, André, Bailly, Basecq, Bertrand, Bogaerts, Buisseau, Mme Buyse, MM. Calewaert, Califice, Canipel, Carpels, Cerf, Chabert, Claeys, Conrotte, Cooreman, Cornelis, Cugnon, Dalem, Daulne, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, De Clercq, Deconinck, De Kerpel, Delmotte, Mmes De Loore-Raeymaekers, De Pauw-Devean, MM. De Rore, De Seranno, De Smeyter, le chevalier de Stexhe, de Wasseige, Deworme, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, Dulac, le comte du Monceau de Bergendal, Dussart, Egelmeers, Féaux, Férier, Flagothier, Geens, Gerits, Gijs, Mmes Gillet (Lucienne), Goor-Eyben, MM. Goossens, Gramme, Guillaume (Emile), Guillaume (François), Hannin, Mme Hanquet, MM. Hismans, Houben, Hoyaux, Hubin, Humblet, Kevers, Lagae, Lallemand, Lambiotte, Lavens, Leclercq, Lecoq, Lepaffe, Lindemans, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, MM. Mesotten, Meunier, Moureaux, Nauwelaerts, Mmes Nauwelaerts-Thues, Panneels-Van Baelen, M. Paque, Mme Pétry, MM. Piot, Poulain, Poulllet, Radoux, Mme Remy-Oger, M. Renard, Mme Rommel-Souvagie, MM. Seeuws, Smeers, Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Sweert, Tilquin, Toussaint (Théo), Vandenabeele, Van den Eynden, Van den Nieuwenhuijzen, Vanderborght, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herreweghe, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Spitaal, Van Wambeke, van Waterschoot, Verbist, Wyninckx et Leemans.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

M. Bascour, Mme Bernaerts-Viroux, MM. Boey, Bril, Capoen, Cuvelier, Daems, de Bruyne, Decoster, Descamps, D'Haeyer, Février, Gillet (Jean), Henrion, Jorissen, Kenens, Lahaye, Mme Mayence-Goossens, MM. Nutkewitz, Pede, Peeters, Vandekerckhove, Van den Broeck, Van der Elst, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vandezande, Van Ooteghem et J. Wathelet.

Se sont abstenus:

Hebben zich onthouden:

M. Coen, Mme Herman-Michielsens et M. Maes.

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion des articles du tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand meer het woord vraagt in de behandeling van de artikelen van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés. (Voir documents n°s 5-XVI-1 à 3, session 1980-1981, du Sénat.)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (Zie stukken nrs. 5-XVI-1 tot 3, zitting 1980-1981, van de Senaat.)

M. le Président. — Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés:

*Kredieten voor de lopende uitgaven (titel I),
voor de kapitaaluitgaven (titel II)
en voor de aflossingen van de overheidsschuld (titel III)*

Artikel 1. Voor de uitgaven van het ministerie van Openbare Werken voor het begrotingsjaar 1981 worden kredieten geopend ten bedrage van (in miljoenen franken):

	Gesplitste kredieten		
	Niet-gesplitste kredieten	Vast-leggings-kredieten	Ordonnan- cerings-kredieten
TITEL I			
Lopende uitgaven	48 517,7	744,0	737,0
TITEL II			
Kapitaaluitgaven	11 743,3	22 111,5	19 866,0
TITEL III			
Aflossingen van overheids- schuld	324,4	—	—
Totaal (titels I, II en III)	60 585,4	22 855,5	20 603,0

Die kredieten worden opgesomd onder titels I, II en III van de bij deze wet gevoegde tabel.

*Crédits pour les dépenses courantes (titre I),
pour les dépenses de capital (titre II)
et pour les amortissements de la dette publique (titre III)*

Article 1er. Il est ouvert, pour les dépenses du ministère des Travaux publics afférentes à l'année budgétaire 1981, des crédits s'élevant aux montants ci-après (en millions de francs):

	Crédits dissociés		
	Crédits non dissociés	Crédits d'engage- ment	Crédits d'ordonnan- cement
TITRE I			
Dépenses courantes	48 517,7	744,0	737,0
TITRE II			
Dépenses de capital	11 743,3	22 111,5	19 866,0
TITRE III			
Amortissements de la dette pu- blique	324,4	—	—
Totaux (titres I, II et III)	60 585,4	22 855,5	20 603,0

Ces crédits sont énumérés aux titres I, II et III du tableau annexé à la présente loi.

— Aangenomen.

Adopté.

Bijzondere bepalingen betreffende de lopende uitgaven

Art. 2. In afwijking van artikel 15 van de organieke wet op het Rekenhof van 29 oktober 1846, mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 5 000 000 frank verleend worden aan de buitengewone rekenplichtigen van het departement.

Evenwel kan de rekenplichtige van het Centraal Bureau voor Benoïdigheden beschikken over geldvoorschotten voor een maximumbedrag van 40 000 000 frank, de rekenplichtige van de Huishoudelijke Dienst, van de Algemene Dienst van de Directie Algemene Zaken en van de Dienst van de Luikse Maas voor een maximumbedrag van 10 000 000 frank.

Door middel van geldvoorschotten mogen de buitengewone rekenplichtigen van het departement uitgaven betalen welke 50 000 frank niet overschrijden.

Deze rekenplichtigen worden gemachtigd de nodige voorschotten te verlenen aan de ambtenaren en experts belast met een zending in het buitenland, zelfs indien deze voorschotten meer dan 50 000 frank bedragen.

Dispositions particulières relatives aux dépenses courantes

Art. 2. Par dérogation à l'article 15 de la loi organique de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds d'un montant maximum de 5 000 000 de francs peuvent être consenties aux comptables extraordinaires du département.

Toutefois, le comptable de l'Office central des Fournitures pourra disposer d'avances de fonds d'un montant maximum de 40 000 000 de francs, le comptable du Service de l'Economet, du Service général de la Direction des Affaires générales et du Service de la Meuse liégeoise, d'un montant maximum de 10 000 000 de francs.

Au moyen des avances de fonds, les comptables extraordinaires du département sont autorisés à payer les dépenses n'excédant pas 50 000 francs.

Autorisation est donnée à ces comptables de consentir aux fonctionnaires et experts envoyés en mission à l'étranger les avances nécessaires, même si ces avances sont supérieures à 50 000 francs.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 3. De geboortetoelagen, de toelagen voor derving van het vrij genot van woning, de gevaarttoelagen en de toelagen voor elektrische bediening, de toelagen voor de inning van scheepvaartrechten, de toelagen voor bijkomende en onregelmatige prestaties, de vergoedingen voor begrafenis kosten, de vergoedingen voor bureau-onkosten, de vergoedingen voor rijwielen en rijwielen met hulpmotor, alsmede de bijdrage van de Staat-werkgever in de prijs van de sociale abonnementen, worden uitbetaald overeenkomstig de regelen, bepaald in artikel 23 van de wet van 15 mei 1846 op de rijkscomptabiliteit.

Art. 3. Le paiement des allocations de naissance, des allocations pour privation de logement, des allocations de danger et pour manœuvre électrique, des allocations pour la perception des droits de navigation, des allocations pour prestations supplémentaires et irrégulières, des indemnités pour frais funéraires, des indemnités pour frais de bureau, des indemnités de bicyclettes et de cyclomoteurs, ainsi que de l'intervention de l'Etat-employeur dans le prix des abonnements sociaux, s'effectue conformément aux règles établies par l'article 23 de la loi du 15 mai 1846 sur la comptabilité de l'Etat.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 4. De minister van Openbare Werken wordt ertoe gemachtigd de prijs van de taksen voor nummerplaten van bootjes, plezierboten en vissersboeien te innen.

Art. 4. Le ministre des Travaux publics est autorisé à percevoir le prix des taxes pour plaques d'immatriculation pour barquettes, embarcations de plaisance et bouées de pêche.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 5. De minister van Openbare Werken wordt ertoe gemachtigd, ten laste van artikel 12.21, sectie 31, titel I, van de begroting, de uitgaven vast te leggen en te ordonnanceren die voortvloeien uit het water- en elektriciteitsverbruik en de verwarming van het domein van Argenteuil, de koninklijke paleizen van Brussel en Laken en de huisbewaarderswoning te Marche-les-Dames.

Art. 5. Le ministre des Travaux publics est autorisé à engager et ordonnancer à charge de l'article 12.21, section 31, titre I, du budget, les dépenses découlant de la consommation d'eau, d'électricité et du chauffage du domaine d'Argenteuil, des palais royaux de Bruxelles et Laeken et de la conciergerie à Marche-les-Dames.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 6. Bij afwijking van artikel 5 van de wet van 28 juni 1963, tot wijziging en aanvulling van de wetten op de rijkscomptabiliteit, wordt de minister van Openbare Werken ertoe gemachtigd ieder jaar artikel 31.01, sectie 33, titel I, van de begroting van zijn departement te bezwaren met de jaarlijkse last, voortvloeiende uit de overeenkomsten die werden gesloten tussen de Belgische Staat en het Gemeente-

krediet van België, van de renten en kosten van de door de intercommunale verenigingen Idea te Bergen en Spi te Luik voor de uitrusting van industrieterreinen aangegane leningen.

Art. 6. Par dérogation à l'article 5 de la loi du 28 juin 1963, modifiant et complétant les lois sur la comptabilité de l'Etat, le ministre des Travaux publics est autorisé à engager chaque année sur l'article 31.01, section 33, titre I, du budget de son département la charge annuelle, découlant des conventions intervenues entre l'Etat belge et le Crédit communal de Belgique, des intérêts et frais des emprunts contractés par les intercommunales Idea à Mons et Spi à Liège en vue de l'équipement de parcs industriels.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 7. De minister van Openbare Werken wordt ertoe gemachtigd maandelijks aan de « Office de la Navigation » en aan de Dienst voor de Scheepvaart, een voorschot van 10 pct. op de toegekende subsidie te storten gedurende de eerste negen maanden van het jaar onder voorbehoud van regularisatie door koninklijk besluit in de loop van het lopende jaar.

Art. 7. Le ministre des Travaux publics est autorisé à verser mensuellement à l'Office de la Navigation et au « Dienst voor de Scheepvaart », une avance de 10 p.c. à valoir sur le subside alloué, pendant les neuf premiers mois de l'année, sous réserve de régularisation par arrêté royal dans le courant de l'année en cours.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 8. De minister van Openbare Werken wordt ertoe gemachtigd een toelage toe te kennen aan de heren Van Vlierberghe Jean, De Keersmaecker Johannes, Couteau Hubert, Henrard Robert en aan mevrouw Breugelmans-Smets Rita, ambtenaren, die tengevolge van bijzondere en uitzonderlijke omstandigheden genoot zijn, naast hun gewone ambtsbezigheden en wegens hun specifieke capaciteiten, bepaalde diensten te verrichten ten gunste van het Wegerechts.

De toelage waarvan sprake zal door voornoemde instelling gedragen worden.

Art. 8. Le ministre des Travaux publics est autorisé à allouer une allocation à MM. Van Vlierberghe Jean, De Keersmaecker Johannes, Couteau Hubert, Henrard Robert et à Mme Breugelmans-Smets Rita, fonctionnaires, qui sont, par suite de circonstances particulières et exceptionnelles, amenés à effectuer, en sus de leurs activités normales de service et en raison de leur qualification spécifique, certaines prestations en faveur du Fonds des Routes.

L'allocation dont il s'agit sera supportée par l'organisme précité.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 9. De uitgaven betreffende de schuldvorderingen van vorige begrotingsjaren mogen worden aangerekend op de kredieten van het lopende jaar voor de hierna vermelde artikelen:

— Titel I, sectie 31, artikel 11.03; artikel 12.01; artikel 12.02 (levering van water en stoom, abonnementen op de telefoon en telefoongesprekken); artikel 12.03 (levering van gas en elektriciteit); artikel 12.21; artikel 14.02 (levering van water, gas, elektriciteit, brandstoffen, motorbrandstoffen, smeermiddelen, abonnementen op de telefoon en telefoongesprekken); artikel 14.03 (levering van water, gas en elektriciteit); artikel 14.04.1 (levering van elektriciteit); artikel 33.01; artikel 34.01;

— Titel I, sectie 32, artikel 11.03.01; artikel 11.03.02; artikel 12.01.01; artikel 12.01.02; artikel 12.02.01 (levering van water en stoom, abonnementen op de telefoon en telefoongesprekken); artikel 12.02.02 (levering van water en stoom, abonnementen op de telefoon en telefoongesprekken); artikel 12.02.03 (levering van water en stoom, abonnementen op de telefoon en telefoongesprekken); artikel 12.03.01 (levering van gas en elektriciteit); artikel 12.03.03 (levering van gas en elektriciteit).

Art. 9. Les dépenses relatives aux créances d'années budgétaires antérieures peuvent être imputées sur les crédits de l'année courante pour les articles repris ci-après:

— Titre I, section 31, article 11.03; article 12.01; article 12.02 (fourniture d'eau et de vapeur, abonnements et communications téléphoniques); article 12.03; (fourniture de gaz et d'électricité); article 12.21; article 14.02 (fourniture d'eau, de gaz, d'électricité, de combustibles, de carburants, de lubrifiants, abonnements et commu-

nications téléphoniques); article 14.03 (fourniture d'eau, de gaz et d'électricité); article 14.04.1 (fourniture d'électricité); article 33.01; article 34.01;

— Titre I, section 32, article 11.03.01; article 11.03.02; article 12.01.01; article 12.01.02; article 12.02.01 (fourniture d'eau et de vapeur, abonnements et communications téléphoniques); article 12.02.02 (fourniture d'eau et de vapeur, abonnements et communications téléphoniques); article 12.02.03 (fourniture d'eau et de vapeur, abonnements et communications téléphoniques); article 12.03.01 (fourniture de gaz et d'électricité); article 12.03.03 (fourniture de gaz et d'électricité).

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 10. Bij afwijking van de beschikkingen van artikel 18, § 2, van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de rijkscomptabiliteit mogen de niet-gesplitste kredieten ingeschreven onder het artikel 01.02 van de sectie 31, titel I, van de wet van 12 mei 1976 houdende de begroting van het ministerie van Openbare Werken voor het begrotingsjaar 1976, alsmede de kredieten op hetzelfde artikel ingeschreven in de eropvolgende begrotingswetten naar het volgende jaar worden overgedragen in dezelfde voorwaarden als de gesplitste kredieten.

Art. 10. Par dérogation aux dispositions de l'article 18, § 2, de la loi du 28 juin 1963, modifiant et complétant les lois sur la comptabilité de l'Etat, les crédits non dissociés inscrits sous l'article 01.02 de la section 31, titre I, de la loi du 12 mai 1976 contenant le budget du ministère des Travaux publics de l'année budgétaire 1976, ainsi que les crédits inscrits au même article dans les lois budgétaires subséquentes, peuvent être reportés à l'année suivante dans les mêmes conditions que les crédits dissociés.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 11. Het provisioneel krediet ingeschreven onder het artikel 01.01 van sectie 31 van titel I van deze begroting mag volgens de behoeften worden verdeeld over de passende artikels van dezelfde titel door middel van een koninklijk besluit.

Art. 11. Le crédit provisionnel inscrit à l'article 01.01 de la section 31 du titre I du présent budget peut être réparti selon les besoins par voie d'arrêté royal entre les articles appropriés du même titre.

— Aangenomen.

Adopté.

Bijzondere bepalingen betreffende de kapitaaluitgaven

Art. 12. Bij afwijking van de beschikkingen van de laatste alinea van artikel 18, § 2, van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de rijkscomptabiliteit, mogen de niet-gesplitste kredieten, ingeschreven onder de artikelen 51.99, deel II, en 61.03, deel I, van sectie 31, titel II, van deze wet naar het volgende jaar worden overgedragen in dezelfde voorwaarden als de gesplitste kredieten.

Dispositions particulières relatives aux dépenses de capital

Art. 12. Par dérogation aux dispositions contenues dans le dernier alinéa de l'article 18, § 2, de la loi du 28 juin 1963, modifiant et complétant les lois sur la comptabilité de l'Etat, les crédits non dissociés inscrits sous les articles 51.99, partie II, et 61.03, partie I, de la section 31 du titre II de la présente loi peuvent être reportés à l'année suivante dans les mêmes conditions que les crédits dissociés.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 13. De Koning kan, zo nodig, in het raam van de totale kredieten die voor het begrotingsjaar 1981 uitgetrokken zijn onder titel II van de tabel van deze wet, overschrijvingen tussen ordonnancierskredieten verrichten.

De ontwerpen van koninklijk besluit worden vooraf voor akkoord voorgelegd aan de minister van Begroting.

Art. 13. Le Roi peut, en cas de besoin, et dans le cadre des crédits totaux prévus pour l'année budgétaire 1981 au titre II du tableau de la présente loi, opérer des transferts entre crédits d'ordonnancement.

Les projets d'arrêtés royaux sont soumis pour accord préalable au ministre du Budget.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 14. De Koning kan, zo nodig, in het raam van de totale kredieten die voor het begrotingsjaar 1981 onder titel II, deel I, sectie 31, hoofdstuk VII, « Investerings (civiele) » zijn uitgetrokken, overschrijvingen verrichten tussen de vastleggingskredieten van de artikelen 73.16, 73.03 tot en met 73.07 en dit van het artikel 71.05, tussen de vastleggingskredieten van de artikelen 72.03, 72.04, 72.07 en 72.10 en die van de artikelen 71.02 en 71.04.

De ontwerpen van koninklijk besluit worden vooraf voor akkoord voorgelegd aan de minister van Begroting.

Art. 14. Le Roi peut, en cas de besoin, et dans le cadre des crédits totaux prévus pour l'année budgétaire 1981 au titre II, partie I, section 31, chapitre VII, « Investissements (civils) », opérer des transferts entre les crédits d'engagement des articles 73.16, 73.03 à 73.07 inclus et celui de l'article 71.05, entre les crédits d'engagement des articles 72.03, 72.04, 72.07 et 72.10 et ceux des articles 71.02 et 71.04.

Les projets d'arrêtés royaux sont soumis pour accord préalable au ministre du Budget.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 15. De op artikel 73.18 van titel II, deel II, sectie 31, ingeschreven kredieten kunnen bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit worden overgeschreven op een ander artikel van dezelfde begroting, hetzij op de begroting van een ander departement, voor zover ze voor het Waalse landsgedeelte bestemd blijven.

Art. 15. Par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres, les crédits inscrits à l'article 73.18 du titre II, partie II, section 31, peuvent être transférés soit à un autre article du même budget, soit au budget d'un autre département pour autant qu'ils restent affectés à la région wallonne.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 16. In afwijking van artikel 5 der wet van 28 juni 1963, wordt de minister van Openbare Werken ertoe gemachtigd, ieder jaar artikel 72.03 van titel II, deel I, sectie 31, van de begroting van zijn departement te bezwaren met de jaarlijkse last, voortvloeiende uit artikel 11 van de overeenkomst die op 5 april 1962 werd gesloten tussen de Belgische Staat en de Pensioen- en Gezinstoelagenkas voor de Werknemers van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi, later Dienst voor Overzeese Sociale Zekerheid (Dosz) genaamd, voor de bouw van een kantoorgebouwencomplex ten behoeve van de Europese instellingen.

Art. 16. Par dérogation à l'article 5 de la loi du 28 juin 1963, le ministre des Travaux publics est autorisé à engager chaque année, sur l'article 72.03 du titre II, partie I, section 31, du budget de son département, la charge annuelle découlant de l'article 11 de la convention intervenue, en date du 5 avril 1962, entre l'Etat belge et la Caisse des Pensions des Employés du Congo belge et du Ruanda-Urundi, dénommée par après l'Office de Sécurité sociale d'Outre-Mer (Ossom), en vue de la construction d'un complexe de bureaux destinés aux institutions européennes.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 17. Bij afwijking van artikel 5 van de wet van 28 juni 1963, tot wijziging en aanvulling van de wetten op de rijkscomptabiliteit, wordt de minister van Openbare Werken ertoe gemachtigd ieder jaar artikel 51.01, sectie 33, titel II, deel II, van de begroting van zijn departement te bezwaren met de jaarlijkse last, voortvloeiende uit de overeenkomsten die werden gesloten tussen de Belgische Staat en het Gemeentekrediet van België, van de aflossingen van de door de intercommunale verenigingen Idea te Bergen en Spi te Luik voor de uitrusting van industrieterreinen aangegane leningen.

Art. 17. Par dérogation à l'article 5 de la loi du 28 juin 1963, modifiant et complétant les lois sur la comptabilité de l'Etat le ministre des Travaux publics est autorisé à engager chaque année sur l'article 51.01, section 33, titre II, partie II, du budget de son département la charge annuelle, découlant des conventions intervenues entre l'Etat belge et le Crédit communal de Belgique, des amortissements des emprunts contractés par les intercommunales Idea à Mons et Spi à Liège en vue de l'équipement de parcs industriels.

— Aangenomen.

Adopté.

TITEL IV. — Afzonderlijke sectie

Art. 18. De verrichtingen op de speciale fondsen die voorkomen in de tabel van titel IV gevoegd bij deze wet worden geraamd op 11 637 000 000 frank voor de ontvangsten en op 11 643 400 000 frank voor de uitgaven.

TITRE IV. — Section particulière

Art. 18. Les opérations effectuées sur les fonds spéciaux figurant au tableau du titre IV joint à la présente loi sont évaluées à 11 637 000 000 de francs pour les recettes et à 11 643 400 000 francs pour les dépenses.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 19. De wijze van beschikking over het tegoed vermeld voor de fondsen ingeschreven in de tabel van titel IV gevoegd bij deze wet, wordt aangeduid naast het nummer van het artikel dat betrekking heeft op elk dezer.

De fondsen waarvan de uitgaven aan het voorafgaand visum van het Rekenhof worden voorgelegd, worden door het teken A aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop door tussenkomst van de minister van Financiën wordt beschikt, wordt door het teken B aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop rechtstreeks wordt beschikt door de rekenplichtigen die de ontvangsten hebben gedaan, worden door het teken C aangeduid.

Art. 19. Le mode de disposition des avoirs mentionnés aux fonds inscrits au tableau du titre IV joint à la présente loi est indiqué en regard du numéro de l'article se rapportant à chacun d'eux.

Les fonds dont les dépenses sont soumises au visa préalable de la Cour des comptes sont désignés par l'indice A.

Les fonds et comptes sur lesquels il est disposé à l'intervention du ministre des Finances sont désignés par l'indice B.

Les fonds et comptes sur lesquels il est disposé directement par les comptables qui en ont opéré les recettes sont désignés par l'indice C.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 20. De Schatkist is gemachtigd voorschotten toe te kennen wanneer de rekeningen van het fonds dat het voorwerp uitmaakt van het artikel 63.01.A van de tabel van titel IV, zich in debettoestand zullen bevinden.

Art. 20. Le Trésor est autorisé à consentir des avances lorsque les comptes du fonds qui fait l'objet de l'article 63.01.A du tableau du titre IV se trouveront en position débitrice.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 21. De Schatkist wordt ertoe gemachtigd voorschotten toe te kennen wanneer de verrichtingen in verband met de rekening 80.09.00.B van de sectie « Thesaurieverrichtingen voor orde » — Rekening-courant van het Wegenfonds — een debettoestand van die rekening veroorzaken.

Art. 21. Le Trésor est autorisé à consentir des avances lorsque les opérations relatives au compte 80.09.00.B de la section « Opérations d'ordre de Trésorerie » — Compte courant du Fonds des Routes — créent une position débitrice de ce compte.

— Aangenomen.

Adopté.

TITEL VII. — Instellingen van openbaar nut van categorie A

Art. 22. Wordt goedgekeurd de bij deze wet gevoegde begroting voor het jaar 1981 van het « Wegenfonds ».

Deze begroting beloopt 95 541 295 000 frank voor de ontvangsten en 95 308 418 000 frank voor de uitgaven. De ontvangsten en de uitgaven voor orde worden geschat op 25 000 000 frank.

Zij bevat bij de uitgaven vastleggingskredieten voor een bedrag van 15 760 000 000 frank.

Van 1 januari 1982 af zullen mogen aangewend worden bij deze wet op de artikelen 533.01, 533.03, 533.05 en 533.06 verleende vastleggingskredieten en de op de artikelen 533.01, 533.03, 533.04, 533.05, 533.06, 535.02, 535.05, 536.01 en 536.02 verleende betalingskredieten waarvan op 31 december 1981 geen gebruik zou gemaakt zijn.

TITRE VII. — Organismes d'intérêt public de la catégorie A

Art. 22. Est approuvé le budget du « Fonds des Routes » de l'année 1981 annexé à la présente loi.

Ce budget s'élève pour les recettes à 95 541 295 000 francs et pour les dépenses à 95 308 418 000 francs. Les recettes et les dépenses pour ordre sont évaluées à 25 000 000 de francs.

Il comporte en dépenses des crédits d'engagement pour un montant de 15 760 000 000 de francs.

Il pourra être fait usage, dès le 1er janvier 1982 des crédits d'engagement figurant aux articles 533.01, 533.03, 533.05 et 533.06 et des crédits de paiement repris aux articles 533.01, 533.03, 533.04, 533.05, 533.06, 535.02, 535.05, 536.01 et 536.02 accordés par la présente loi et dont il n'aurait pas été fait emploi au 31 décembre 1981.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 23. De minister van Openbare Werken, in akkoord met de minister van Financiën, wordt ertoe gemachtigd de staatswaarborg ten belope van een bedrag van 850 000 000 frank te verlenen aan de lening van hetzelfde bedrag aan te gaan door de NV Zeekanaal en Haveninrichtingen van Brussel, met het oog op de financiering van de moderniseringswerken van het zeekanaal van Brussel en van de erbijhorende haveninrichtingen.

De Staat zal aan de maatschappij de nodige dotaties bezorgen om in de financiële dienst der leningen te voorzien.

Art. 23. Le ministre des Travaux publics, en accord avec le ministre des Finances, est autorisé à accorder la garantie de l'Etat à concurrence d'un montant de 850 000 000 de francs, pour l'emprunt d'un même montant, à souscrire par la SA du Canal et des Installations maritimes de Bruxelles, en vue du financement des travaux de modernisation du canal maritime de Bruxelles et des installations portuaires y afférentes.

L'Etat versera les dotations nécessaires à la société en vue d'assurer le service financier des emprunts.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 24. De « Office de la Navigation » en de Dienst voor de Scheepvaart worden ertoe gemachtigd respectievelijk, buiten de openbare kapitaalmarkt, leningen aan te gaan ten belope van 700 000 000 en 1 600 000 000 frank met het oog op de financiering van de moderniseringswerken aan het Albertkanaal. De minister van Financiën wordt ertoe gemachtigd de staatswaarborg te verlenen tot het voormelde bedrag. De modaliteiten en voorwaarden van deze leningen zullen vooraf ter goedkeuring aan de minister van Openbare Werken en aan de minister van Financiën worden voorgelegd. De Staat zal de nodige dotaties storten aan die instellingen om de financiële dienst van de leningen te kunnen verzekeren.

Van 1 januari 1982 af, zullen mogen worden aangewend de op artikel 590.10 verleende vastleggings- en betalingskredieten waarvan op 31 december 1981 geen gebruik zou gemaakt zijn.

Art. 24. L'Office de la Navigation et le « Dienst voor de Scheepvaart » sont respectivement autorisés à contracter, en dehors du marché public des capitaux, des emprunts à concurrence de 700 000 000 et 1 600 000 000 de francs en vue du financement des travaux de modernisation du canal Albert. Le ministre des Finances est autorisé à accorder la garantie de l'Etat à concurrence du montant précité. Les modalités et conditions de ces emprunts seront soumises à l'approba-

tion préalable du ministre des Travaux publics et du ministre des Finances. L'Etat versera les dotations nécessaires à ces organismes en vue d'assurer le service financier des emprunts.

Il pourra être fait usage, dès le 1er janvier 1982, des crédits d'engagement et de paiement figurant à l'article 590.10 dont il n'aurait pas été fait emploi au 31 décembre 1981.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 25. Wordt goedgekeurd de bij deze wet gevoegde begroting voor het jaar 1981 van de Regie der Gebouwen.

Deze begroting, beloopt voor de ontvangsten 13 759 044 000 frank en voor de uitgaven 13 759 044 000 frank.

De ontvangsten en de uitgaven voor orde worden geraamd op 1 682 010 000 frank.

Ze bevat bij de uitgaven vastleggingskredieten voor een bedrag van 7 900 000 000 frank.

Van 1 januari 1982 af, zullen mogen worden aangewend de bij deze wet op de artikelen 550.01 en 550.07, verleende vastleggingskredieten en de op artikelen 536.01, 537.01, 550.01, 550.07, 590.04 en 590.14 verleende betalingskredieten, waarvan op 31 december 1981 geen gebruik zou gemaakt zijn.

Art. 25. Est approuvé le budget de la Régie des Bâtiments de l'année 1981, annexé à la présente loi.

Ce budget s'élève pour les recettes à 13 759 044 000 francs et pour les dépenses à 13 759 044 000 francs.

Les recettes et les dépenses pour ordre sont évaluées à 1 682 010 000 francs.

Il comporte en dépenses des crédits d'engagement pour un montant de 7 900 000 000 de francs.

Il pourra être fait usage, dès le 1er janvier 1982 des crédits d'engagement figurant aux articles 550.01 et 550.07 et des crédits de paiement repris aux articles 536.01, 537.01, 550.01, 550.07, 590.04 et 590.14 accordés par la présente loi et dont il n'aurait pas été fait emploi au 31 décembre 1981.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 26. De minister van Openbare Werken wordt ertoe gemachtigd, ten laste van artikel 12.20.3, sectie 31, van titel I — Lopende uitgaven van de begroting voor het begrotingsjaar 1981 — uitgaven aan te rekenen ten belope van 2 033 369 frank, als terugbetaling aan de Regie der Gebouwen van verbintenissen door haar in de jaren 1971 tot 1980 afgesloten ten gerieve van het ministerie van Openbare Werken.

Art. 26. Le ministre des Travaux publics est autorisé à imputer à la charge de l'article 12.20.3, section 31, du titre I — Dépenses courantes du budget de l'année budgétaire 1981 — des dépenses aux montants de 2 033 369 francs à titre de remboursement à la Régie des Bâtiments des engagements contractés par elle au cours des années 1971 à 1980 au profit du ministère des Travaux publics.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 27. § 1. De Regie der Gebouwen is ertoe gemachtigd uitgaven, van welke aard ook, die noodzakelijk zijn voor de werking van de rijksadministratieve centra, in hun geheel beschouwd, alsmede deze betrekking hebbende op de justitiepaleizen te betalen.

§ 2. De Regie der Gebouwen is ertoe gemachtigd het bedrag van deze uitgaven te recupereren ten laste van de diensten gehuisvest in de betrokken gebouwen.

Art. 27. § 1er. La Régie des Bâtiments est autorisée à effectuer des dépenses, quelle qu'en soit la nature, nécessaires au fonctionnement des centres administratifs de l'Etat considérés comme entités, de même que celles afférentes aux palais de justice.

§ 2. La Régie des Bâtiments est autorisée à récupérer le montant de ces dépenses à la charge des services occupant les bâtiments dont question.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 28. Naar analogie van artikel 21 van de wet van 1 april 1971 houdende oprichting van de Regie der Gebouwen wordt het beschikbaar tegoe van het bestuur der Gebouwen op artikel 63.03.A van

titel IV — Afzonderlijke sectie, van de begroting van het ministerie van Openbare Werken door de Staat aan de Regie gestort in vorm van een dotatie.

Art. 28. Par analogie à l'article 21 de la loi du 1er avril 1971 portant création de la Régie des Bâtiments les moyens de l'administration des Bâtiments disponibles sur l'article 63.03.A du titre IV — Section particulière, du budget du ministère des Travaux publics sont versés par l'Etat à la Régie sous forme de dotation.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 29. De Regie der Gebouwen wordt ertoe gemachtigd het beheer te voeren over het gebouwencomplex «Muntcentrum» genaamd, gelegen aan de Anspachlaan 53, te 1000 Brussel, waarvan het Rijk een bewijs van medeïgendom bezit.

Te dien einde int de Regie provisionele voorschotten van de mede-eigenaars vóór de betaling der uitgaven.

Art. 29. La Régie des Bâtiments est autorisée à assurer la gérance du complexe dénommé «Centre Monnaie», sis boulevard Anspach, 53 à 1000 Bruxelles, et sur lequel l'Etat détient un titre de copropriété.

La Régie perçoit à cette fin, préalablement au paiement des dépenses, des avances provisionnelles de la part des copropriétaires.

— Aangenomen.

Adopté.

Andere verbintenissen toegelaten voor de begrotingswet

Art. 30. De minister van Openbare Werken wordt ertoe gemachtigd namens de Staat de verbintenissen aan te gaan tot het betalen op de vervaldag, aan de gewestelijke en lokale openbare besturen, van de interest en de aflossing, binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar, van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van het ten laste nemen door de Staat van de werken tot herstelling van de oorlogsschade aan de goederen noodzakelijk voor een openbare dienst of voor het nastreven van een doel van algemeen nut, ter uitvoering van de wet van 6 juli 1949.

Die verbintenissen mogen in 1981 slaan op een leningentotaal van het hoogste 100 000 000 frank. Elke verbintenis, uit dien hoofde aan te gaan, wordt onderworpen aan het visum van de controleur der vastleggingen en aan het Rekenhof.

Vóór de 10e van iedere maand legt de controleur van de vastleggingen aan het Rekenhof een in drievoud opgemaakte lijst met de verantwoordingsstukken voor die eensdeels het bedrag vermeldt van de vastleggingen die tijdens de afgelopen maand geïndiceerd werden, en anderdeels het bedrag aangeeft van de vastleggingen die geïndiceerd werden sinds het begin van het jaar.

De lijst van de maand december maakt de jaarlijkse verzamelstaat uit. Binnen de tien dagen na ontvangst van de jaarlijkse verzamelstaat, zendt het Rekenhof twee door het Hof afgesloten exemplaren naar het ministerie van Financiën terug.

Autres engagements couverts par la loi budgétaire

Art. 30. Le ministre des Travaux publics est autorisé à prendre, au nom de l'Etat, l'engagement de payer à l'échéance, aux pouvoirs publics régionaux et locaux, l'intérêt et l'amortissement, dans un délai maximum de trente ans, des prêts accordés par le Crédit communal de Belgique, en lieu et place de la prise en charge par l'Etat des travaux de réparation des dommages de guerre aux biens nécessaires à un service public ou à la poursuite d'une fin d'intérêt général en exécution de la loi du 6 juillet 1948.

Ces engagements pourront porter en 1981 sur un volume de prêts ne dépassant pas 100 000 000 de francs. Tout engagement à prendre de ce chef est soumis au visa du contrôleur des engagements et à la Cour des comptes.

Avant le 10 de chaque mois, le contrôleur des engagements transmet à la Cour des comptes, avec les documents justificatifs, un relevé en trois exemplaires, mentionnant d'une part le montant des engagements visés au cours du mois écoulé et, d'autre part, le montant des engagements visés depuis le début de l'année.

Le relevé du mois de décembre constitue le relevé récapitulatif annuel. La Cour des comptes renvoie au ministère des Finances, dans les dix jours suivant leur réception, deux exemplaires arrêtés par elle, du relevé récapitulatif annuel.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 31. De minister van Openbare Werken wordt ertoe gemachtigd de hieronder vermelde autonome instellingen toe te laten verbin-
tissen te onderschrijven, waarvan de Staat de last op zich neemt,
tot het naast elke instelling aangegeven bedrag:

- Intercommunale Vereniging voor de autoweg E3: 800 000 000 frank;
- Intercommunale Vereniging voor de autoweg E5: 1 500 000 000 frank;
- Intercommunale Vereniging voor de autoweg E39: 500 000 000 frank;
- Intercommunale Vereniging voor de autowegen E9-E40: 2 800 000 000 frank;
- Intercommunale Vereniging voor de autowegen van de ring van Brussel: 1 000 000 000 frank;
- Intercommunale Vereniging voor de autowegen van de ring van Charleroi: 1 100 000 000 frank;
- Intercommunale Vereniging voor de autowegen in West-Vlaanderen: 1 350 000 000 frank;
- « Office de la Navigation »: 700 000 000 frank;
- Dienst voor de Scheepvaart: 1 600 000 000 frank;
- N.V. Zeekanaal en Haveninrichtingen van Brussel: 850 000 000 frank.

Art. 31. Le ministre des Travaux publics peut autoriser les organes autonomes indiqués ci-après à souscrire des engagements dont l'Etat assume la charge jusqu'au montant indiqué en regard de chaque organisme:

- Intercommunale pour l'autoroute E3: 800 000 000 de francs;
 - Intercommunale pour l'autoroute E5: 1 500 000 000 de francs;
 - Intercommunale pour l'autoroute E39: 500 000 000 de francs;
 - Intercommunale pour les autoroutes E9-E40: 2 800 000 000 de francs;
 - Intercommunale pour les autoroutes de la périphérie de Bruxelles: 1 000 000 000 de francs;
 - Intercommunale pour les autoroutes de la périphérie de Charleroi: 1 100 000 000 de francs;
 - Intercommunale pour les autoroutes de la Flandre occidentale: 1 350 000 000 de francs;
 - Office de la Navigation: 700 000 000 de francs;
 - « Dienst voor de Scheepvaart »: 1 600 000 000 de francs;
 - S.A. du Canal et des Installations maritimes de Bruxelles: 850 000 000 de francs.
 - Aangenomen.
- Adopté.

De Voorzitter. — We stemmen straks over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il sera procédé tout à l'heure au vote sur l'ensemble du projet de loi.

ORDRE DES TRAVAUX

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

M. le Président. — La commission du travail parlementaire vous propose pour la semaine prochaine l'ordre du jour suivant:

Mardi 26 mai 1981, à 14 heures:

1. Projet de loi contenant le budget du ministère de l'Emploi et du Travail de l'année budgétaire 1981;

Projet de loi ajustant le budget du ministère de l'Emploi et du Travail de l'année budgétaire 1980;

Suite de la discussion.

2. Projet de loi ajustant le budget des Affaires régionales bruxelloises de l'année budgétaire 1980;

3. Projet de loi ajustant le budget de la Dette publique de l'année budgétaire 1980;

4. Projet de loi portant approbation de la Convention relative à Eurodif, et de l'Annexe, signées à Paris le 20 mars 1980;

5. Projet de loi portant approbation de l'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et le gouvernement de la Malaisie relatif à l'encouragement et à la protection réciproques des investissements, signé à Kuala Lumpur le 22 novembre 1979;

6. Projet de loi portant approbation de la Convention entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la république unie du

Cameroun en matière de promotion et de protection réciproques des investissements, signée à Bruxelles le 27 mars 1980;

7. Projet de loi modifiant l'article 17, § 4, de la loi du 7 juillet 1970, concernant la structure de l'enseignement supérieur, tel qu'il a été modifié par la loi du 18 février 1977;

8. Proposition de loi rétablissant le volet linguistique lors du recensement décennal;

9. Proposition de loi modifiant la loi du 28 décembre 1967 relative à l'octroi d'un salaire différé dans l'agriculture et l'horticulture.

10. Interpellations:

a) de M. Vandekerckhove au Premier ministre sur « l'ampleur inadmissible prise par le chômage et la dépression économique dans le Limbourg et l'absence d'initiatives du gouvernement pour y remédier »;

b) De M. Houben au ministre de la Prévoyance sociale et de la Santé publique sur « la situation financière pénible de l'assurance-maladie obligatoire et les difficultés que les mutualités éprouvent dans leurs relations avec des institutions et des prestataires de soins qui appliquent le système du tiers payant »;

c) De M. De Bondt à M. Busquin, ministre de l'Intérieur et ministre de l'Education nationale, sur « la répugnance manifeste du ministre à soumettre au comité ministériel compétent certains dossiers relatifs aux constructions scolaires introduits par des établissements de l'enseignement secondaire communal, provincial et libre subventionné, dossiers sur lesquels il ne restait plus qu'à statuer, ainsi que les conséquences néfastes de pareille attitude aux points de vue pédagogique et socio-économique ».

La séance sera prolongée.

Mercredi 27 mai 1981, à 14 heures:

1. Reprise de l'ordre du jour de la séance de mardi;

2. Votes;

3. Eventuellement: questions orales.

La séance sera prolongée.

Dames en heren, de commissie voor de Parlementaire Werkzaamheden stelt voor aanstaande week de volgende agenda voor:

Dinsdag 26 mei 1981, te 14 uur:

1. Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid voor het begrotingsjaar 1981;

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid voor het begrotingsjaar 1980;

Voortzetting van de bespreking.

2. Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van de Brusselse Gewestelijke Aangelegenheden voor het begrotingsjaar 1980;

3. Ontwerp van wet houdende aanpassing van de Rijksschuldbegroting voor het begrotingsjaar 1980;

4. Ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst met betrekking tot Eurodif, en van de Bijlage, ondertekend te Parijs op 20 maart 1980;

5. Ontwerp van wet houdende goedkeuring van het Akkoord tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van Maleisië betreffende de aanmoediging en de wederzijdse bescherming van investeringen, ondertekend te Kuala Lumpur op 22 november 1979;

6. Ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de verenigde republiek Kameroen betreffende de wederzijdse aanmoediging en bescherming van investeringen, ondertekend te Brussel op 27 maart 1980;

7. Ontwerp van wet tot wijziging van artikel 17, § 4, van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs, zoals het is gewijzigd door de wet van 18 februari 1977;

8. Voorstel van wet tot wederinvoering van de taalvraag bij de tienjaarlijkse telling;

9. Voorstel van wet tot wijziging van de wet van 28 december 1967 betreffende een uitgesteld loon in land- en tuinbouw.

10. Interpellaties:

a) Van de heer Vandekerckhove tot de Eerste minister over « de onaanvaardbaar hoge werkloosheid en de noodsituatie in Limburg alsmede het uitblijven van regeringsinitiatieven ter zake »;

b) Van de heer Houben tot de minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid over « de benarde financiële situatie van de verplichte ziekteverzekering en de moeilijkheden die de ziekenfondsen

ondervinden met de instellingen en de zorgenverstrekkers die het sel van de derde betalende toepassen »;

c) Van de heer De Bondt tot de heer Busquin, minister van Binnenlandse Zaken en minister van Nationale Opvoeding, over « de in het oog lopende onwil van de minister om beslissingsrijpe bouwdoSSIers van het gemeentelijk, provinciaal en vrij gesubsidieerd secundair onderwijs aan het bevoegd ministercomité voor te leggen en de nefaste gevolgen op onderwijskundig en sociaal-economisch gebied van deze houding ».

De vergadering zal worden verlengd.

Woensdag 27 mei 1981, te 14 uur:

1. Hervatting van de agenda van de vergadering van dinsdag;
2. Stemmingen;
3. Eventueel: mondelinge vragen.

De vergadering zal worden verlengd.

La parole est à M. Bertrand.

M. Bertrand. — Monsieur le Président, le groupe FDF-RW marque son accord sur le projet d'ordre des travaux de la semaine prochaine. Cependant, nous devons vous faire part de notre étonnement — certains membres de la commission du travail parlementaire l'ont déjà fait hier — de ne pas voir figurer à l'ordre du jour la moindre communication — à défaut de déclaration gouvernementale — sur les accords du 15 mai pourtant essentiels puisqu'ils portent sur la sidérurgie et la réduction du coût des entreprises.

Nous devons le dire publiquement, un tel silence, puisque le gouvernement n'a pas répondu à cette sollicitation qui lui était adressée d'informer le Parlement autrement que par la voie de la presse, de la radio et de la télévision, est, à tout le moins, la démonstration d'une désinvolture et d'une indifférence certaines à l'égard du législatif.

Que l'on ne vienne pas nous dire que ces accords seraient sans incidence sur le programme du gouvernement développé ici le 7 avril dernier! Ils en constituent en fait un volet essentiel. Si le gouvernement ne tient pas à faire cette communication sur un sujet aussi fondamental, c'est peut-être que, déjà le 15 mai, lorsque ces accords furent pris, « on » savait qu'ils seraient remis en cause, cinq jours plus tard, et qu'ils ne dureraient pas plus longtemps que ne durent les roses! (*Applaudissements sur les bancs du FDF-RW.*)

M. Delmotte. — L'espace d'un matin!

M. le Président. — C'est au gouvernement qu'il appartient de vous fournir une réponse, non à moi. Vous disposez, pour l'obtenir, d'une série de moyens.

M. Bertrand. — Si le gouvernement ne répond pas, nous en tirerons les conséquences.

M. Vanderpoorten. — On ne fait que poser cette question depuis deux jours! Le gouvernement est présent, mais ne répond jamais.

Y a-t-il, oui ou non, accord, et, dans l'affirmative, quel est-il?

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Lahaye.

De heer Lahaye. — Mijnheer de Voorzitter, mag ik eraan herinneren dat ik op 21 januari een interpellatie heb gehouden in verband met de Congolese lening? De toenmalige minister van Financiën heeft beloofd dat ik een antwoord zou ontvangen binnen de drie weken. Wij zijn nu 21 mei en u weet dat de kwestie absoluut moet worden opgelost vóór 30 juli. Ze moet immers in beide Kamers worden behandeld. U hebt hiervan akte genomen, mijnheer de Voorzitter. Mag ik u vragen de minister van Financiën aan deze zaak te herinneren en het punt op de agenda te plaatsen?

De Voorzitter. — Zeker, mijnheer Lahaye. We zullen er de minister aan herinneren.

Kan de Senaat akkoord gaan met de voorgestelde agenda?

Le Sénat est-il d'accord sur cet ordre du jour? (*Assentiment.*)

Il est donc adopté.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTRE DES TRAVAUX PUBLICS DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1981

Vote

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN OPENBARE WERKEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1981

Stemming

M. le Président. — Nous allons procéder au vote de l'ensemble du projet de loi contenant le budget du ministère des Travaux publics.

Wij gaan over tot de stemming over het geheel van het ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Openbare Werken.

La parole est à M. Hubin pour une justification de vote.

M. Hubin. — Monsieur le Président, messieurs les ministres, chers collègues, tout d'abord, permettez-moi de m'excuser de ne pas avoir participé à la discussion du budget des Travaux publics. J'étais en clinique et je n'ai pu, dès lors, assister au débat.

Je voudrais, avant le vote de votre budget, monsieur le ministre, vous rappeler qu'au cours de la discussion en commission d'Infrastructure, il semblait, qu'un malentendu était intervenu entre nous à propos des priorités à accorder aux importants travaux d'infrastructure nécessaires pour permettre l'évacuation éventuelle des populations de la région hutoise en cas d'accident à la centrale nucléaire de Huy-Tihange.

Je vous avais signalé, à ce moment, que je vous faisais confiance et que je votais le budget en commission pour autant, bien entendu, que les priorités dans les réalisations soient modifiées dans le sens souhaité par le conseil communal unanime de la ville, celui-ci ayant entendu les avis dans le même sens de la direction de la Protection civile et des représentants du ministère de l'Intérieur, ce à quoi vous avez souscrit.

Or, par une lettre du 14 mai, vous venez de confirmer à la ville que vous maintenez votre position antérieure et que vous considérez comme prioritaire une voirie que l'ensemble des élus communaux et des autorités compétentes et responsables des plans d'évacuation ne considèrent pas comme telle.

Cette décision, monsieur le ministre, constitue une véritable agression à l'égard de la population hutoise.

J'estime aussi qu'en prenant seul cette lourde responsabilité, vous avez fait un pari que la région ne peut tolérer.

Personne ne peut se permettre de jouer avec la sécurité de dizaines de milliers d'habitants dans un domaine aussi grave qu'un risque d'accident nucléaire.

En ce qui me concerne, je ne puis évidemment m'associer, de quelque manière que ce soit, à cette décision et, par conséquent, à mon grand regret, je ne voterai pas votre budget. (*Applaudissements sur les bancs du PS et du FDF-RW.*)

M. le Président. — La parole est à M. Chabert, ministre.

M. Chabert, ministre des Travaux publics et des Réformes institutionnelles. — Monsieur le Président, M. Hubin n'était pas présent hier soir — et je le comprends parfaitement — pour entendre mes déclarations en rapport avec les possibilités d'évacuation en cas d'accident nucléaire à Tihange; elles étaient de nature à lui donner tout apaisement. Je conseille à l'honorable membre de se référer au compte rendu de la séance d'hier et j'insiste, dès lors, auprès de lui pour qu'il revioie son attitude.

Nous avons déjà pris, au point de vue routier, les mesures qui s'imposent pour permettre l'évacuation des habitants, le cas échéant. Bien entendu, le problème de tracé en site propre relève de la compétence de l'exécutif wallon.

Je suis toujours ouvert aux suggestions qui me seront faites en vue d'affiner la solution globale.

M. Bonmariage. — Et la lettre que vous avez envoyée à la commune? Il faudrait que votre discours ne soit pas différent de vos écrits, monsieur le ministre. (*Interruptions sur divers bancs.*)

M. le Président. — Messieurs, vous auriez dû être présents, hier soir, dans cette assemblée si vous désiriez participer au débat. Limitons-nous aux justifications de vote.

Het woord is aan de heer Van Ooteghem voor een stemverklaring.

De heer Van Ooteghem. — Mijnheer de Voorzitter, heren ministers, geachte collega's, in verband met de gedwongen verhuis van de gewestplannen in juli 1977 van het bestuur van Stedebouw en Ruimtelijke Ordening in de Wetstraat 155 naar het kabinet van de toenmalige staatssecretaris Eyskens, heb ik hier gisteren informatie verstrekt waarop u uiteraard niet onmiddellijk kon antwoorden. Ik veronderstel dat u intussen met uw administratie contact hebt opgenomen en dat u voor de eindstemming in verband met die affaire een verklaring wenst af te leggen ten einde de stemming over uw budget in alle klaarheid te laten doorgang vinden. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Egelméers voor een stemverklaring.

De heer Egelmeers. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, ik zal mij onthouden — en dat is ook het gevoel dat bij meerdere leden van onze fractie aanwezig is — bij de stemming over de begroting van Openbare Werken, omdat uw antwoord mij niet heeft voldaan, in het bijzonder wat betreft uw beleid inzake waterbeheersing, meer bepaald de vermindering van de kredieten en vooral uw stilzwijgen over de stormstuw heeft mij ontgoocheld. U hebt helemaal niets gezegd over uw standpunt ten aanzien van de aanbeveling van de Gewestelijke Economische Raad van Vlaanderen met betrekking tot de investeringskredieten. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Wij gaan over tot de stemming over het ontwerp van wet houdende de begroting van Openbare Werken.

Nous passons au vote sur l'ensemble du projet de loi contenant le budget des Travaux publics.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

149 membres sont présents.

149 leden zijn aanwezig.

103 votent oui.

103 stemmen ja.

42 votent non.

42 stemmen neen.

4 s'abstiennent.

4 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Adriaenssens, André, Bailly, Basecq, Bogaerts, Bruart, Busieu, Mme Buyse, MM. Calewaert, Califice, Canipel, Carpels, Chabert, Claeys, Conrotte, Cooreman, Cornelis, Cugnon, Dalem, Daulne, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Clercq, Deconinck, De Graeve, De Kerpel, Delmotte, Mme De Loore-Raeymaekers, M. De Meyer, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Rore, De Seranno, De Smeyter, le chevalier de Stexhe, Deworme, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, Dulac, le comte du Monceau de Bergendal, Féaux, Férier, Flagothier, Geens, Gerits, Gijs, Mmes Gillet (Lucienne), Goor-Eyben, MM. Lallemand, Lambiotte, Lavens, Leclercq, Lecoq, Lindemans, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, MM. Mesotten, Meunier, Nauwelaerts, Mmes Nauwelaerts-Thues, Panneels-Van Baelen, M. Paque, Mme Pétry, M. Piot, Mme Planckaert-Staessens, MM. Poulain, Pouillet, Radoux, Mmes Remy-Oger, Rommel-Souvagie, MM. Seeuws, Smeers, Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Storme, Sweert, Toussaint (Théo), Vandenabeele, Van den Eynden, Van den Nieuwenhuijzen, Vanderborght, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herreweghe, Van Nevel, Van-nieuwenhuyze, Van Spitael, Van Wambeke, van Waterschoot, Verbist, Windels, Wyninckx et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

M. Bascour, Mme Bernaerts-Viroux, MM. Bertrand, Boey, Bonmariage, Bril, Capoen, Cerf, Cuvelier, Daems, de Bruyne, Decoster, Descamps, de Wasseige, D'Haeyer, Dussart, Février, Gillet (Jean), Henrion, Hubin, Jorissen, Kenens, Lagneau, Lahaye, Lepaffe, Mme Mathieu-Mohin, MM. Moureaux, Neuray, Nutkewitz, Payfa, Pede, Peeters, Renard, Vandekerckhove, Van den Broeck, Van der Elst, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vandezande, Van Ooteghem, Walt-niel et J. Wathélet.

Se sont abstenus:

Hebben zich onthouden:

MM. Coen, Egelmeers, Mme Herman-Michielsens et M. Maes.

M. le Président. — La parole est à M. Humblet.

M. Humblet. — Monsieur le Président, j'ai voté dans les délais, mais mon appareil n'a pas enregistré mon vote négatif.

M. le Président. — Il vous en est donné acte, monsieur Humblet.

PROJET DE LOI RELATIF A LA SOUSCRIPTION DE LA BELGIQUE A L'AUGMENTATION GENERALE DU CAPITAL DE LA BANQUE INTERNATIONALE POUR LA RECONSTRUCTION ET LE DEVELOPPEMENT ET A LA CONTRIBUTION DE LA BELGIQUE A LA VIe RECONSTITUTION DES RESSOURCES DE L'ASSOCIATION INTERNATIONALE DE DEVELOPPEMENT

Vote

ONTWERP VAN WET BETREFFENDE DE INSCHRIJVING VAN BELGIE OP DE ALGEMENE KAPITAALVERHOOGING VAN DE INTERNATIONALE BANK VOOR WEDEROPOUW EN ONTWIKKELING EN BETREFFENDE DE BIJDRAGE VAN BELGIE IN DE VIe WEDERSAMENSTELLING VAN DE MIDDELEN VAN DE INTERNATIONALE ONTWIKKELINGSASSOCIATIE

Stemming

M. le Président. — Nous passons au vote de l'ensemble du projet de loi relatif à la souscription de la Belgique à l'augmentation générale du capital de la Banque internationale pour la Reconstruction et le Développement et à la contribution de la Belgique à la VIe reconstitution des ressources de l'Association internationale de Développement.

Wij gaan over tot de stemming over het geheel van het ontwerp van wet betreffende de inschrijving van België op de algemene kapitaalverhoging van de Internationale Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling en betreffende de bijdrage van België in de VIe wedersamenstelling van de middelen van de Internationale Ontwikkelingsassociatie.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

151 membres sont présents.

151 leden zijn aanwezig.

149 votent oui.

149 stemmen ja.

2 votent non.

2 stemmen neen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Adriaenssens, André, Bailly, Bascour, Basecq, Mme Bernaerts-Viroux, MM. Bertrand, Boey, Bogaerts, Bonmariage, Bril, Bruart, Busieu, Mme Buyse, MM. Calewaert, Califice, Canipel, Capoen, Carpels, Cerf, Chabert, Claeys, Coen, Conrotte, Cooreman, Cornelis, Cugnon, Cuvelier, Daems, Dalem, Daulne, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, de Bruyne, De Clercq, Deconinck, Decoster, De Graeve, De Kerpel, Delmotte, Mme De Loore-Raeymaekers, M. De Meyer, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Rore, Descamps, De Seranno, De Smeyter, le chevalier de Stexhe, de Wasseige, Deworme, D'Haeyer, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, Dulac, le comte du Monceau de Bergendal, Egelmeers, Féaux, Férier, Flagothier, Geens, Gerits, Gijs, Gillet (Jean), Mmes Gillet (Lucienne), Goor-Eyben, MM. Goossens, Gramme, Guillaume (François), Hanin, Mme Hanquet, M. Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Hismans, Houben, Hoyaux, Hubin, Humblet, Jorissen, Kenens, Kevers, Lagae, Lagneau, Lahaye, Lallemand, Lambiotte, Lavens, Leclercq, Lecoq, Lindemans, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Maes, Mmes Mathieu-Mohin, Mayence-Goossens, MM. Mesotten, Meunier, Moureaux, Nauwelaerts, Mme Nauwelaerts-Thues, MM. Neuray, Nutkewitz, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Payfa, Pede, Peeters, Mme Pétry, M. Piot, Mme Planckaert-Staessens, MM. Poulain, Pouillet, Radoux, Mmes Remy-Oger, Rommel-Souvagie, MM. Seeuws, Smeers, Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Storme, Sweert, Toussaint (Théo), Vandekerckhove, Vandenabeele, Van den Broeck, Van den Eynden, Van

den Nieuwenhuijzen, Vanderborcht, Van der Elst, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vandezande, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herreweghe, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Ooteghem, Van Spitael, Van Wambeke, van Waterschoot, Verbist, Waltniel, J. Wathélet, Windels, Wyninckx et Leemans.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Dussart et Renard.

QUESTION ORALE DE M. HUMBLET A M. BUSQUIN, MINISTRE DE L'INTERIEUR ET MINISTRE DE L'EDUCATION NATIONALE, SUR « LE NOUVEL ORGANIGRAMME DES SERVICES DE LA PROVINCE DE BRABANT »

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER HUMBLET AAN DE HEER BUSQUIN, MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN MINISTER VAN NATIONALE OPVOEDING, OVER « HET NIEUWE ORGANIGRAM VAN DE DIENSTEN VAN DE PROVINCIE BRABANT »

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Humblet à M. Busquin, ministre de l'Intérieur et ministre de l'Éducation nationale, sur « le nouvel organigramme des services de la province de Brabant ».

M. Geens, ministre de la Communauté flamande, répondra en lieu et place du ministre concerné.

La parole est à M. Humblet.

M. Humblet. — Monsieur le Président, messieurs les ministres, mes chers collègues, il me revient que la province de Brabant dont le budget est déjà considérable a prévu un nouvel organigramme de ses services, qui augmente sensiblement le nombre de fonctionnaires supérieurs et généraux; à l'image de certaines armées, on gonfle le personnel de haut grade coûtant cher, sans accroître les effectifs, mais en accroissant sensiblement les dépenses.

Je saurais gré à monsieur le ministre de l'Intérieur de me dire exactement ce qu'il en est quant à cet organigramme et à ses conséquences financières.

Il faut en effet éviter absolument d'entraîner pour les années à venir des accroissements de dépenses provinciales et de créer des droits acquis, alors que précisément il faut repenser tout le problème de la province compte tenu de la loi du 8 août 1980.

M. le Président. — La parole est à M. Geens, ministre.

M. Geens, ministre de la Communauté flamande et adjoint à l'Éducation nationale. — Monsieur le Président, mesdames, messieurs, le conseil provincial du Brabant a adopté récemment une résolution visant à modifier le cadre de l'administration centrale provinciale par transformation d'emplois de niveau II en emplois divers de niveau I.

Les arguments avancés par le conseil provincial en faveur de cette mesure n'ont pas été jugés probants.

Aussi ai-je soumis à la signature royale un arrêté improuvant la résolution en cause.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW DE LOORE-RAEYMAEKERS AAN DE MINISTER VAN SOCIALE VOORZORG EN VOLKSGEZONDHEID OVER « DE TOESTAND VAN DE WERKLOZE SCHOOLVERLATERS »

QUESTION ORALE DE MME DE LOORE-RAEYMAEKERS AU MINISTRE DE LA PREVOYANCE SOCIALE ET DE LA SANTE PUBLIQUE SUR « LA SITUATION DES NOUVEAUX DIPLOMÉS SANS EMPLOI »

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van mevrouw De Loore-Raeymaekers tot de minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid over « de toestand van de werkloze schoolverlaters ».

Het woord is aan mevrouw De Loore.

Mevrouw De Loore-Raeymaekers. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, naar aanleiding van gevallen uit de praktijk acht ik mij vandaag verplicht de minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid te ondervragen over de toestand van

de werkloze schoolverlaters. Over hun situatie in het algemeen wil ik niet spreken wel over een belangrijk detail.

Wie bij het verlaten van de school zich als werkzoekende liet inschrijven had in het verleden, in sommige gevallen althans recht op werkloosheidsuitkering na 75 dagen. In die regeling werd niet zo lang geleden een wijziging gebracht. Vandaag hebben allen dat recht, echter pas na 150 dagen.

Uit de praktijk blijkt dat voor de aanvullende 75 dagen de betrokkenen niet gedekt zijn door ziekteverzekering. Ten einde hun rechten te vrijwaren dienen ze dus zich « vrij » te verzekeren voor die periode.

Voor diezelfde periode zou evenmin kinderbijslag uitgekeerd worden. Dit betekent dus tweemaal negatief voor de jongeren die uiteraard financieel reeds zo kwetsbaar zijn. Ik kan niet aannemen dat dit heeft behoord tot de bedoeling van de geciteerde aanpassing maar dat het veeleer zou gaan om een vergetelheid.

Uw diensten hebben mij, na navraag, bevestigd dat genoemde leemten bestaan. Daarom vraag ik met aandrang het nodige te doen om op de kortste tijd, ten eerste, die aanvullende 75 dagen ook te laten dekken door de ziekteverzekering en, ten tweede, voor diezelfde periode eveneens het recht op kinderbijslag te garanderen.

Mijnheer de minister, mag ik in dat verband uw intenties vernemen?

De Voorzitter. — He woord is aan minister Dhoore.

De heer Dhoore, minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid. — Mijnheer de Voorzitter, bij het koninklijk besluit van 24 december 1980 werd de wachttijd inzake werkloosheid gebracht van 75 op 150 werkdagen. Deze verlenging van wachttijd levert bepaalde problemen op in de ziekte- en invaliditeitsverzekering en in de regeling voor kinderbijslagen voor de jongeren die hun studies beëindigen en zich als werkzoekende laten inschrijven. Om in deze twee sectoren hun rechten te vrijwaren, heb ik de Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers en het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering verzocht de nodige reglementaire wijzigingen voor te bereiden.

Ingevolge mijn verzoek heeft het beheerscomité van de Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers op 28 april 1981 een voorstel goedgekeurd waarbij de periode gedurende welke de jongeren het recht op kinderbijslag behouden na het einde van hun studies, wordt gebracht van 90 op 180 dagen. Dit voorstel maakt het eveneens mogelijk het recht op geneeskundige verstrekkingen te behouden tijdens de hele duur van de wachttijd inzake werkloosheid, zonder een beroep te moeten doen op de verzekering van de nog niet beschermde personen.

Het ontwerp van koninklijk besluit dat dit voorstel concretiseert werd voor advies voorgelegd aan de Raad van State en ik kan het geachte lid dus verzekeren dat het door hem voorgelegde probleem geregeld zal zijn vóór het einde van het schooljaar.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DE BONDT AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTRE VAN ECONOMISCHE ZAKEN OVER « HET AANDEEL VAN DE VLAAMSE INDUSTRIE BIJ DE VERVANGING VAN DE MIRAGE-VLIEGTUIGEN »

QUESTION ORALE DE M. DE BONDT AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES AFFAIRES ECONOMIQUES SUR « LA PART DEVOLUE A L'INDUSTRIE FLAMANDE LORS DU REMPLACEMENT DES AVIONS MIRAGE »

De Voorzitter. — De heer De Bondt wenst een mondelinge vraag te stellen aan de Vice-Eerste minister en minister van Economische Zaken. Mevrouw De Pauw, staatssecretaris voor het Brussels Gewest, heeft zich bereid verklaard om op die vraag te antwoorden namens minister Claes.

Het woord is aan de heer De Bondt.

De heer De Bondt. — Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, uit de pers vernamen we dat de huidige coproducenten van de F-16, de Waals-Brusselse bedrijven Sabca, Sonarcar, FN en MBLE, aandringen op een beslissing omtrent de vervanging van de Mirage voor midden juli dit jaar. Zij zouden pleiten voor een voortzetting van de huidige formule met de F-16.

Dit zou betekenen dat na de aankoop van de Mirage in 1968 en de F-16 in 1975, voor de derde maal geen industriële compensaties in deze hoogtechnische sector van lucht- en ruimtevaart naar Vlaanderen zouden gaan. Nochtans gaat het hier telkenmale om reuzebedra-

gen: de drie aankopen samen overschrijden de 100 miljard industriële compensaties. Deze waren goed voor 50 000 arbeidsplaatsen op jaarbasis. Dit kan niet langer geduld worden.

1. Afgezien van de opportuniteit van het tijdstip van de aankoop en van de keuze van de constructeur, vraag ik de minister van Economische Zaken welke maatregelen hij heeft getroffen opdat in een regionale verdeling zou worden voorzien voor dit naar verluidt 30 miljard industrieel compensatieprogramma.

2. Overweegt de minister een gelijkaardige regionale spreiding zoals in het contract met BMF?

3. Heeft hij de nodige schikkingen getroffen opdat in het bestek reeds deze verdeelsleutels zouden worden ingebouwd?

4. Kan de minister ons hieromtrent zijn principiële stelling geven, wat ook de concrete stand van zaken is van het dossier?

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris De Pauw.

Mevrouw De Pauw-Deveen, staatssecretaris voor het Brusselse Gewest, toegevoegd aan de minister van het Brusselse Gewest. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik zou om te beginnen de aandacht van de geachte senator op twee punten willen vestigen.

Ten eerste, op het regeringsvlak werd nog geen enkele beslissing genomen omtrent de vervanging van onze «Mirages», waarvan de datum zelf tot dusverre op dat vlak niet eens vastgesteld is; ik kan bevestigen dat geen enkel officieel voorstel dienaangaande bij het ministerie van Economische Zaken aangehangen werd en dat het ministerie zelf geen standpunt daaromtrent heeft ingenomen.

Ten tweede, de in het tweede lid van de vraag aangehaalde cijfers blijken mij overschat, zowel wat het bedrag betreft als wat de tot stand gebrachte werkgelegenheid aangaat.

Bijvoorbeeld: op het ogenblik bevinden wij ons in België aan de top van de F-16-coproductie, wat in de betrokken firma's neerkomt op werk voor minder dan 4 000 man.

De geachte senator begrijpt dus best dat het voorbarig en onmogelijk is zijn vier vragen nauwgezet te beantwoorden, zolang geen regeringsbeslissing tot vervanging van de «Mirages» genomen is, omdat pas dan officiële onderhandelingen met de onderscheiden mogelijke leveranciers kunnen worden aangevat.

Ik kan hem nochtans verzekeren dat ik het nodige zal doen opdat het Vlaamse gewest mogelijk een maximumterugslag uit die aankoop kan halen, als daartoe wordt besloten.

Mij lijkt het trouwens raadzaam aan te stippen dat een billijke spreiding over de gewesten te verkiezen valt, niet jaar na jaar, noch

programma na programma, maar voor langere periodes welke door de tijdelijke overheersing van een of ander hoofdprogramma niet worden gekenmerkt, en voor alle aankopen van uitrustingen voor Landsverdediging.

De huidige toestand welke door de belangrijkheid van het F-16-programma wordt gekenmerkt, het aanzienlijkst inzake bedrag waaraan onze Landsverdediging ooit heeft deelgenomen, zal vlug worden gewijzigd door het van start gaan van programma's welke onlangs werden goedgekeurd of welke gebeurlijk in een nabije toekomst zullen worden goedgekeurd.

Zo werd bijvoorbeeld bij een consortium van scheepsbouwerven uit Oost- en West-Vlaanderen onlangs een bestelling van hoogtechnologische mijnvegersrompen voor een bedrag, in huidige waarde, van nagenoeg 5 miljard frank geplaatst.

De Voorzitter. — Dames en heren, ik stel u voor onze werkzaamheden hier te onderbreken.

Je vous propose d'interrompre ici nos travaux. (Assentiment.)

PROPOSITION — VOORSTEL

Dépôt — Indiening

M. le Président. — M. Neuray a déposé une proposition de révision de l'article 26 de la Constitution.

De heer Neuray heeft ingediend een voorstel tot herziening van artikel 26 van de Grondwet.

Cette proposition sera traduite, imprimée et distribuée.

Dit voorstel zal worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Elle est renvoyée à la commission de Révision de la Constitution et des Réformes des Institutions.

Het wordt verwezen naar de commissie voor de Herziening van de Grondwet en de Hervorming der Instellingen.

De Senaat zal te 16 uur 40 in plechtige huldevergadering bijeenkomen.

Le Sénat se réunira à 16 heures 40 en séance solennelle d'hommage.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(La séance est levée à 16 h. 20 m.)

(De vergadering wordt gesloten te 16 u. 20 m.)